

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL 2017 METŲ NACIONALINĖS REFORMŲ DARBOTVARKĖS PATVIRTINIMO

2017 m. balandžio 26 d. Nr. 317

Vilnius

Įgyvendindama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugpjūčio 17 d. nutarimo Nr. 967 „Dėl Nacionalinės reformų darbotvarkės įgyvendinimo koordinavimo Lietuvoje“ 4.2.3 papunktį, Lietuvos Respublikos Vyriausybė **n u t a r i a**:

Patvirtinti 2017 metų nacionalinę reformų darbotvarkę (pridedama).

Ministras Pirmininkas

Saulius Skvernelis

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2017 m. balandžio 26 d. nutarimu Nr. 317

2017 METŲ NACIONALINĖ REFORMŲ DARBOTVARKĖ

I SKYRIUS IŽANGA

1. 2017 metų nacionalinėje reformų darbotvarkėje (toliau – NRD) apibendrinamos svarbiausios vykdomos ir planuojamos vykdyti struktūrinės reformos, siekiant įveikti didžiausius ekonomikos ir užimtumo iššūkius, Lietuvai, kaip Europos Sąjungos (toliau – ES) valstybei narei, dalyvaujant Europos ekonominės politikos koordinavimo semestre. Siekdamos ekonomikos augimo ir užimtumo didėjimo, valstybės narės kasmet NRD teikia Europos Komisijai (toliau – EK).

2. Lietuvos ekonomikos augimas 2016 metais (2,3 proc.) viršijo ES vidurkį (1,9 proc.), 2017 metais planuojamas dar spartesnis augimas (2,7 proc.). Nedarbo lygis 2016 metais sudarė 7,9 proc. ir buvo 1,2 procentinio punkto mažesnis nei ankstesniais metais.

3. NRD pateikiami Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) veiksmai, kurių imtasi įgyvendinant 2016 m. liepos 12 d. Tarybos rekomendaciją Nr. 2016/C 299/17 „Dėl 2016 m. Lietuvos nacionalinės reformų darbotvarkės su Tarybos nuomone dėl 2016 m. Lietuvos stabilumo programos“:

3.1. Užtikrinti, kad 2016 ir 2017 metais nuokrypis nuo vidutinio laikotarpio biudžeto tikslo neviršytų leidžiamos ribos, siejamos su sistetine pensijų reforma. Sumažinti mokesčių naštą mažas pajamas gaunantiems asmenims – mokesčių naštą perkelti kitiems subjektams, kurių apmokestinimas mažiau kenktų ekonomikos augimui, ir gerinti mokestinių prievolių vykdymą, visų pirma pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) srityje.

3.2. Daugiau investuoti į žmogiškąjį kapitalą ir spręsti kvalifikuotų darbuotojų trūkumo problemas – didinti švietimo sistemos atitiktį darbo rinkos poreikiams, gerinti mokymo kokybę, taikyti aktyvesnę darbo rinkos politiką ir skatinti suaugusiųjų mokymąsi. Stiprinti aktyvios darbo rinkos politikos aprėptį ir veiksmingumą. Skatinti socialinį dialogą. Gerinti sveikatos priežiūros sistemos rezultatus – siekti geresnės ambulatorinės priežiūros, ligų prevencijos ir sveikatos ugdymo. Didinti nedarbo išmokų ir socialinės paramos aprėptį ir adekvatumą.

3.3. Imtis darbo našumo didinimo priemonių – skatinti naujų technologijų diegimą ir naudojimą visuose ekonomikos sektoriuose. Gerinti inovacijų politikos koordinavimą ir skatinti privačias investicijas, *inter alia*, ir taip plėtoti alternatyvius finansavimo šaltinius.

4. NRD parengta atsižvelgiant į 2016 m. lapkričio 16 d. EK komunikatą Nr. COM(2016) 725 „2017 m. metinė augimo apžvalga“ (toliau – Metinė augimo apžvalga)

Europos Parlamentui, Tarybai, Europos centriniam bankui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui, Regionų komitetui ir Europos investicijų bankui, kuriuo pradėtas 2017 metų Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras, ir į visai ES ir kiekvienai valstybei narei atskirai nustatytus prioritetus – sukurti kuo daugiau darbo vietų, užtikrinti spartesnę ekonomikos augimą ir investicijas.

5. Siekiant euro zonoje geriau integruoti nacionalinius ES ekonominio valdymo aspektus, 2017 m. kovo 21 d. ES Tarybos rekomendacijoje Nr. 2017/C 92/01 „Dėl euro zonos ekonominės politikos“ pateiktas 2017–2018 metų rekomendacijų rinkinys euro zonai. Euro zonos šalims siūloma toliau vykdyti politiką, kuria būtų remiamas darnus integracinis ekonomikos augimas trumpuoju ir ilguoju laikotarpiu; fiskalinėje politikoje siekti pusiausvyros tarp poreikio užtikrinti tvarumą ir poreikio remti investicijas; įgyvendinti veiksmingu socialiniu dialogu grįstas reformas, kuriomis skatinamas konkurencingumas, darbo vietų kūrimas, darbo vietų kokybė, atsparumas ir ekonominė bei socialinė konvergencija; toliau kurti bankų sąjungą, siekiant rizikos mažinimo ir rizikos pasidalijimo; siekti pabaigti kurti ekonominę ir pinigų sąjungą.

6. EK 2017 m. vasario 22 d. pateikė Komisijos tarnybų darbinį dokumentą Nr. SWD (2017) 80 „Šalies ataskaita. Lietuva 2017“ (toliau – ataskaita „Lietuva 2017 m.“), kuris apima bendrą Lietuvos ekonominę vertinimą, 2016 metais skirtų Tarybos rekomendacijų įgyvendinimą, struktūrinių reformų vykdymą ir nacionalinių tikslų pagal 2010 m. kovo 3 d. EK komunikatą Nr. KOM(2010) 2020 „2020 m. Europa. Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“ (toliau – strategija „Europa 2020“) įgyvendinimo pažangą. Pagal rekomendacijų įgyvendinimo vertinimą šiais metais Lietuvos Respublika priskirta prie pažangesnių valstybių narių. Svarbiausi šioje ataskaitoje nurodyti Lietuvos Respublikos iššūkiai: darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus mažėjimas, auganti nelygybė ir sulėtėjęs produktyvumas. NRD pateikiami svarbiausi Vyriausybės veiksmai siekiant įveikti minėtus iššūkius.

7. NRD sudaro šios dalys:

7.1. Lietuvos Respublikos makroekonominės perspektyvos, suderintos su Lietuvos stabilumo programos projektu (NRD II skyrius);

7.2. politikos priemonės ir vykdomos reformos, padedančios įveikti pagrindinius ekonominius iššūkius (NRD III skyrius);

7.3. informacija apie strategijos „Europa 2020“ tikslų įgyvendinimą (NRD IV skyrius);

7.4. NRD rengimo eiga, institucijų bendradarbiavimas (NRD V skyrius);

7.5. 2016–2017 metų ES Tarybos rekomendacijų Lietuvai įgyvendinimo priemonių plano apžvalga (NRD priedas).

II SKYRIUS

MAKROEKONOMINĖS PERSPEKTYVOS

8. Lietuvos Respublikos finansų ministerijos parengtame ekonominės raidos scenarijuje 2017–2020 metams numatoma, kad Lietuvos Respublikos bendrasis vidaus produktas (toliau – BVP) vidutiniu laikotarpiu augs vidutiniškai 2,5 proc. per metus. 2017 metais, padidėjus darbo našumui, jis gali augti dar sparčiau – 2,7 proc., o 2018 metais BVP augimas gali siekti 2,6 procento.

9. Pastaraisiais metais gerėjanti namų ūkių finansinė būklė ir geri vartotojų lūkesčiai skatino namų ūkių vartojimo išlaidų augimą. 2016 metais jis pasiekė 5,6 proc. – tai sparčiausias tempas per pastaruosius 9 metus (spartesnis augimas užfiksuotas tik 2007 metais). Darbo užmokesčiui augant sparčiau nei infliacijai, namų ūkių vartojimas ir toliau išliks gana didelis. Namų ūkių vartojimo išlaidos 2017–2020 metais augs vidutiniškai apie 3,6 proc. per metus (tai daugiau nei ES vidurkis) ir svariai prisidės prie BVP augimo.

10. Prie ekonomikos augimo prisidės ir didėsiantis investicijų lygis šalyje, kurį vidutiniu laikotarpiu skatins palankios bankų kreditavimo sąlygos, alternatyvūs finansavimo šaltiniai, aktyvesnis Europos strateginių investicijų fondo lėšų ir ES fondų investicijų panaudojimas. Bendrojo pagrindinio kapitalo formavimo išlaidos 2017–2020 metais galėtų augti apie 5 proc. per metus, nors praėjusiais metais augimo nebuvo.

11. Lietuvos eksportuotojams ir toliau teks taikytis prie kintančių ekonominių aplinkybių, valdyti valiutų riziką, mažinti gamybos sąnaudas, didinti veiklos efektyvumą. Numatoma, kad 2017 metais realus prekių ir paslaugų eksportas augs 3,8 proc., 2018 metais – 3,9 proc., 2019 metais – 4 proc., 2020 metais – 4 procentais. 2017 metais tikimasi tolesnio lietuviškos kilmės baldų, plastiko, maisto ir žemės ūkio produktų eksporto augimo, trąšų eksporto atsigavimo ir prekių reeksporto augimo. Maisto ir žemės ūkio produktų eksportui teigiamą poveikį darys geresnė padėtis Europos pieno produktų rinkoje, suaktyvėsiantis grūdų eksportas.

12. Siekdamas būti konkurencingas augant darbo jėgos kainai, verslas turės didinti darbo našumą, efektyviai naudoti gamybos priemones ir darbo jėgos išteklius, investuoti į plėtrą (inovacijas ir žmogiškųjų išteklių kvalifikaciją).

13. Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis šalyje 2016 metais išaugo 7,9 proc. (privačiame sektoriuje – 9 proc., valstybės sektoriuje – 6,1 proc.) – tai sparčiausias augimas nuo 2009 metų. Tam didelį poveikį padarė ir spartus minimaliojo mėnesinio darbo užmokesčio augimas 2015–2016 metais. Darbo užmokestis labiausiai augo paslaugų sektoriuje. Šiame sektoriuje jis buvo mažiausias. Numatoma, kad 2018–2020 metais darbo užmokestis augs vidutiniu metiniu tempu – apie 6 procentus. Darbo užmokestis sparčiausiai augs privačiame sektoriuje, ypač tose srityse, kuriose didelė darbo jėgos paklausa, o darbo užmokestis mažiausias.

14. Ekonomikai augant, nedarbo lygis toliau mažės ir 2017 metais sudarys 7 proc., 2018 metais – 6,4 proc., 2019 metais – 5,9 proc., 2020 metais – 5,4 procento.

15. Sparčiai augantis darbo užmokestis lemia prekių ir paslaugų kainų didėjimą. Šių kainų ir žaliavų bei apdorotų produktų kainų didėjimas nuo antros 2016 metų pusės vis sparčiau didina infliaciją šalyje. Šiomet infliacija labiausiai augs dėl pasaulinėje rinkoje brangstančios naftos ir padidintų alkoholinių gėrimų akcizų. Numatoma, kad 2017 metais vidutinė metinė infliacija sudarys 3,4 procento. Pasikeitus aplinkybėms, infliacijos lygis šiek tiek sumažės: 2018 metais – iki 2,7 proc., 2019–2020 metais – iki 2,5 procento.

III SKYRIUS POLITIKOS PRIEMONĖS, PADEDANČIOS ĮVEIKTI PAGRINDINIUS EKONOMIKOS IŠŠŪKIUS

PIRMASIS SKIRSNIS DARBO RINKOS IR SOCIALINĖ POLITIKA

Naujasis socialinis modelis

16. Naująjį Lietuvos Respublikos darbo kodeksą (toliau – naujasis Darbo kodeksas) Lietuvos Respublikos Seimas (toliau – Seimas) priėmė 2016 m. rugsėjo 14 dieną. Jis turėjo įsigalioti 2017 m. sausio 1 d., tačiau 2016 m. gruodžio 20 d. Seimas nutarė naujojo Darbo kodekso įsigaliojimą atidėti iki 2017 m. liepos 1 dienos.

17. Lietuvos Respublikos trišalės tarybos (toliau – Trišalė taryba) 2017 m. kovo 15 d. posėdyje profesinės sąjungos, darbdaviai ir Vyriausybė sutarė dėl daugiausia nesutarimų kėlusio naujojo Darbo kodekso klausimų: atostogų reglamentavimo, teisės į nedarbo išmoką, maksimalaus darbo laiko ir darbo laiko apskaitos, darbo tarybų ir profesinių sąjungų funkcijų pasiskirstymo, informavimo ir konsultavimo, taip pat kriterijų, pagal kuriuos bus atrenkami Trišalės tarybos nariai. Susitarus dėl didžiosios dalies ginčytinų klausimų, pakeitimo projektas dėl priimto, bet dar neįsigaliojusio naujojo Darbo kodekso bus teikiamas svarstyti Seimui.

18. Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo (toliau – Užimtumo įstatymas), kaip sudėtinės socialinio modelio dalies, pakeitimu siekiama įteisinti naują efektyvesnę aktyvios darbo rinkos politikos priemonių taikymo modelį, kuris padėtų spręsti socialinės pašalpos gavėjų užimtumo problemas ir mažinti ilgalaikio nedarbo riziką. Užimtumo įstatymo nuostatos padės praplėsti bedarbių mokymosi ir praktikos darbo vietoje galimybes, siekiant efektyvesnės bedarbių integracijos į darbo rinką, taip pat numatytos naujos užimtumą skatinančios priemonės – įdarbinimas pagal pameistrystės darbo sutartį ir stažuotės.

19. Naujos redakcijos Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymu siekiama išplėsti nedarbo draudimo aprėptį ir adekvatumą. Per Trišalės tarybos posėdį sutarta iki 9 mėnesių pailginti laikotarpį, per kurį mokama nedarbo socialinio draudimo išmoka. Pagal šiuos pakeitimus išmoką turėtų gauti asmuo, kuris iki įsiregistravimo teritorinėje darbo biržoje turi ne mažesnę kaip 12 mėnesių nedarbo draudimo stažą per paskutinius 30 mėnesių (ne 24 mėnesius). Keičiama nedarbo draudimo išmokos apskaičiavimo formulė, todėl ši išmoka didės.

20. Nuo 2017 m. sausio 1 d. įsigaliojo su naujuoju socialiniu modeliu susiję socialinį draudimą reglamentuojantys įstatymai. Šiais įstatymais praplėstos galimybės apsidrausti (mažųjų bendrijų vadovams, tantjemas gaunantiems asmenims) ir padidinta asmenims taikomų draudimo rūšių (savarankiškai dirbantiems asmenims įteisintas ligos draudimas). Nustatyti kitokie atskaitos rodikliai minimalioms ir maksimalioms socialinio draudimo išmokoms apskaičiuoti. Socialinio draudimo išmokų dydžiai nuo 2017 m. sausio 1 d. susieti su Lietuvos statistikos departamento skelbiamu vidutiniu darbo užmokesčiu.

21. Nuo 2017 m. liepos 1 d. numatyta 1 procentiniu punktu mažinti pensijų draudimo įmokos tarifą. 2017 metais sumažinus pensijų įmokos tarifą, 0,5 proc. bus didinamas nedarbo socialinio draudimo įmokos tarifas, o nuo 2017 m. liepos 1 d. turėtų pradėti veikti ilgalaikio darbo išmokų fondas, iš kurio bus mokamos išeitinės išmokos darbo netekusiems asmenims. Šioms išmokoms finansuoti numatytas 0,5 proc. įmokų tarifas. Bendra mokestinė našta darbdaviams 2017 metais lieka ta pati.

22. Pagal Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 pakeitimo įstatymą pertvarkoma socialinio draudimo pensijų sistema. 2018 m. sausio 1 d. įsigalios nurodytu įstatymu įtvirtinti pakeitimai: keičiama socialinio draudimo pensijų apskaičiavimo tvarka, ji tampa aiškesnė ir skaidresnė, pensijų dydžiai labiau susiejami su mokėtomis pensijų draudimo įmokomis, tikimasi sudaryti sąlygas, užtikrinsiančias pensijų sistemos finansinį tvarumą ir pensijų dydžių adekvatumą. Be to, planuojama keisti ir socialinio draudimo pensijų finansavimo bazinės pensijos dalį, kuri tiesiogiai nesusijusi su socialinio draudimo įmokomis. Ji būtų atskiriama nuo socialinio draudimo ir finansuojama iš bendrųjų mokesčių. Taip ilguoju laikotarpiu didėtų pensijų sistemos finansinis tvarumas ir išmokų pakankumas. Pirmiau nurodytas įstatymas nustato ir automatinį pensijų indeksavimą, pagrįstą aiškiais kriterijais. Šie kriterijai padės atsižvelgti į ekonomines sąlygas ir demografinius rodiklius. Socialinio draudimo pensijos bus automatiškai indeksuojamos kasmet nuo 2017 metų pagal darbo užmokesčio fondo augimo slankųjį 7 metų vidurkį. Pasikeis ir netekto darbingumo pensijų apskaičiavimo tvarka: vietoj šiuo metu galiojančio pensijų dydžių pasiskirstymo pagal 3 grupes šių pensijų dydžiai bus tiesiogiai susiejami su asmeniui nustatytu darbingumo lygiu 5 proc. intervalu.

23. Pagal skaičiavimus, atliktus remiantis šiuo metu svarstomais naująjį socialinį modelį reglamentuojančiais teisės aktų projektais, darbo užmokesčio fondo augimo tempais grindžiamas pensijų indeksavimas kartu su kitomis pensijų reformos priemonėmis (būtinąjo stažo reikalavimo didinimas) ilguoju laikotarpiu padėtų subalansuoti pensijų sistemą ir pagal esamas makroekonominės prielaidas leistų sumažinti išlaidas pensijoms iki vidutiniškai 3,7 procentinio punkto BVP (palyginti su baziniu pensijų projekcijų scenarijumi). Naujų darbo sutarčių rūšių atsiradimas, taip pat trumpesni įspėjimo dėl atleidimo iš darbo terminai ir mažesnės išeitinės išmokos skatins darbdavius kurti naujas darbo vietas. Prognozuojama, kad visos išvardytos naujovės (lankstesnis darbo laiko reguliavimas, naujos darbo sutarčių rūšys ir atleidimo sąlygų pritaikymas prie rinkos sąlygų, administracinės naštos mažinimas) skatins sukurti apie 85 tūkst. naujų darbo vietų.

Skurdo, socialinės atskirties ir pajamų nelygybės mažinimas

24. Socialinį saugumą 2016 metais stiprino darbo rinkos pokyčiai, todėl mažėjo nedarbas, didėjo užimtumas, padidinta minimalioji mėnesinė alga, augo vidutinis darbo užmokestis. Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis iki mokesčių 2016 metais sudarė 771 eurą, tai 7,9 proc. daugiau nei 2015 metais. Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, atskaičius mokesčius, sudarė 600 eurų ir per metus padidėjo 8,3 procento. Tai vienas iš didžiausių augimų ES. Tačiau skurdo rizikos ar socialinės atskirties lygis vis dar aukštas, didelė pajamų nelygybė, todėl šie iššūkiai – naujosios septynioliktosios Vyriausybės prioritetas.

25. Atsižvelgiant į piniginių socialinės paramos teisinio reguliavimo įgyvendinimo stebėsenos rezultatus, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas nepasiturintiems gyventojams gauti piniginę socialinę paramą, užtikrinti šios paramos adekvatumą, didinti darbingo amžiaus darbingų asmenų motyvą integruotis į darbo rinką, 2016 m. rugsėjo 20 d. priimtas Lietuvos Respublikos piniginių socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 1, 2, 8, 10, 12, 17, 20, 23, 25 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymas, kuriuo pakeista socialinės pašalpos proporcingo mažinimo schemos taikymo tvarka: socialinė pašalpa nemažinama, kai jos teikimo laikotarpiu asmuo negavo Lietuvos Respublikos teritorinės darbo biržos ar kitos valstybės valstybinės įdarbinimo tarnybos pasiūlymo dirbti arba įsitraukti į aktyvios darbo rinkos politikos priemones; socialinės pašalpos gavėjas dalyvauja savivaldybės administracijos organizuojamoje visuomenei naudingoje veikloje. Socialinė pašalpa mažinama tik darbingo amžiaus darbingam nedirbančiam asmeniui, bet ne visai šeimai. Be to, sudarytos palankesnės sąlygos gauti papildomos socialinės pašalpos dalį įsidarbinus.

26. Numatoma ir toliau tobulinti piniginių socialinės paramos, socialinių paslaugų ir aktyvios darbo rinkos politikos priemonių suderinamumą – pereiti nuo pasyvių prie aktyvių ir užimtumą skatinančių paramos formų, integruoti nedirbančius asmenis į darbo rinką. Siekiant didinti piniginių socialinės paramos aprėptį ir adekvatumą, svarstoma galimybė keisti valstybės remiamų pajamų dydį ir susieti jį su asmens (šėimos) minimalių poreikių dydžiu.

27. Siekiant paremti vaikus auginančias šeimas, 2016 m. rugsėjo 21 d. priimtas Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 1, 2, 5, 6, 8, 12, 20 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymas, kuriuo pakeistas iki 2017 m. sausio 1 d. galiojęs teisinis reguliavimas, susijęs su išmokos vaikui mokėjimu, padidinta vaiko amžiaus riba – įvertinus šeimos gaunamas pajamas, išmoka vaikui, kai šeimoje auginamas ir (ar) globojamas vienas ar du vaikai, mokama, kol vaikui sukaks 18 metų, o šeimoms, auginančioms ir (ar) globojančioms tris ir daugiau vaikų, išmoka vaikui nuo jo gimimo dienos iki 18 metų skiriama nevertinant šeimos gaunamų pajamų.

28. 2016 m. birželio 28 d. priimtas Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 1, 3, 10, 12, 13 straipsnių, ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10¹ ir 10² straipsniais įstatymas, kuriuo nuo 2017 m. sausio 1 d. nustatytos dvi naujos išmokų rūšys – 4 bazinių socialinių išmokų dydžio (152 eurų) išmoka besimokančio ar

studijuojančio asmens vaiko priežiūrai ir 4 bazinių socialinių išmokų dydžio (152 eurų) išmoka gimus vienu metu daugiau kaip vienam vaikui. Toliau ieškoma galimybių didinti finansinę paramą asmenims, auginantiems vaikus (įteisinti finansinę paramą įsivaikinusioms šeimoms, svarstomos galimybės skirti išmoką vaikui visiems šeimoje auginamiems ar globojamiems vaikams).

29. Tobulinama biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarka: nuo 2017 m. vasario 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas, kuriuo nustatomos valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų, finansuojamų iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto (toliau – valstybės biudžetas), savivaldybių biudžetų, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto ir kitų valstybės įsteigtų pinigų fondų lėšų, darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo apmokėjimo sąlygos ir dydžiai, materialinės pašalpos, darbuotojų pareigybių lygiai ir grupės, taip pat kasmetinis veiklos vertinimas. Bus nustatytas konkurencingas atlyginimas tų profesijų darbuotojams, kurių trūksta darbo rinkoje.

30. Stiprinant regioninę jaunimo politiką, toliau įgyvendinama Jaunimo garantijų iniciatyva, plėtojami atvirieji jaunimo centrai, didinama juose teikiamų paslaugų įvairovė, padėsianti socialinę atskirtį patiriantiems jauniems asmenims reintegrotis ir (arba) integruotis į darbo rinką ir (arba) švietimo sistemą, visuomeninį gyvenimą. Tikimasi kasmet, bendradarbiaujant su savivaldybėmis, įsteigti po 2 atvirose jaunimo centrus nacionaliniu mastu, kad kiekvienoje savivaldybėje būtų bent po vieną atvirąjį jaunimo centrą.

31. Toliau įgyvendinamos socialinę atskirtį mažinančios priemonės. Daugiausia dėmesio skiriama socialinių paslaugų plėtrai. Plėtojamos namie teikiamos integralios pagalbos (socialinės globos ir slaugos) paslaugos: pasiteisinus 21 pagalbos modeliui bandomosiose savivaldybėse, 2016 metais tokie projektai įgyvendinti pradėti visose savivaldybėse (išskyrus Neringos savivaldybę). Įgyvendinamas Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams 2014–2020 metų veiksmų planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. A1-83 „Dėl Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams 2014–2020 metų veiksmų plano patvirtinimo“. Rengiamasi plėsti kompleksinių paslaugų teikimą krizinėse situacijose esantiems tėvams, auginantiems vaikus, užtikrinti paslaugų teikimą kuo arčiau šeimos gyvenamosios vietos. Organizuojamas kompleksiškas paslaugų šeimai teikimas kuo arčiau šeimos gyvenamosios vietos savivaldybėse. Siekiama sudaryti sąlygas daugiau neįgaliųjų gauti profesinės reabilitacijos paslaugas.

32. Plėtojamas socialinis darbas su globojamo (rūpinamo) vaiko tėvais, siekiant sudaryti sąlygas vaikui grįžti į šeimą, didinamas socialinių darbuotojų, dirbančių su šeimomis, skaičius savivaldybėse. Siekiama gerinti atliekamo darbo kokybę, kad socialinis darbuotojas galėtų dirbti su mažiau šeimų, įsigilinti į kiekvienos šeimos situaciją ir rasti geriausius tai šeimai pritaikytus darbo metodus. Tuo tikslu 2017 metais padidintas socialinės rizikos šeimų

socialinės priežiūros finansavimas ir nuo 17 iki 10 sumažinta šeimų, su kuriomis turėtų dirbti socialinis darbuotojas savivaldybėse.

33. Planuojami pakeitimai siekiant sudaryti galimybę gauti būstą pažeidžiamoms gyventojų grupėms, išskirtines sąlygas sudaryti neįgaliesiems ir pagyvenusiems asmenims, pritaikyti viešąsias erdves ir būstą neįgaliesiems. Bus plečiamas socialinio būsto fondas – nuomojamas rinkoje esantis būstas, diegiamos paskatos nuomotojams, o visiems asmenims ir šeimoms, turintiems teisę į paramą būstui išsinuomoti, sudaromos sąlygos gauti būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją.

ANTRASIS SKIRSNIS MOKESČIŲ IR JŲ ADMINISTRAVIMO PAKEITIMAI

34. 2016 metais priimti Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pakeitimai, kuriais padidintas pagrindinis ir papildomas neapmokestinamasis pajamų dydis – maksimali pajamų į rankas suma padidės, atsižvelgiant į atlyginimo dydį, šeiminių padėčių ir auginamų vaikų skaičių, 37 eurai per mėnesį. Priimtas Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo Nr. IX-569 23, 24, 25, 26, 30 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2145 1, 2, 3, 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymas, kuriuo nuo 2017 m. kovo 1 d. padidinti visų rūšių alkoholinių gėrimų ir etilo alkoholio akcizų tarifai: alaus – apie 112 proc., vyno, kitų fermentuotų gėrimų ir tarpinių produktų – apie 92–111 proc., etilo alkoholio – apie 23 procentus.

35. Siekiant užtikrinti cigarečių akcizų tarifų atitiktį ES teisės aktų nustatytam minimaliam apmokestinimo akcizais lygiui (90 eurų 1 000 cigarečių), nuo 2017 m. kovo 1 d. padidinti cigarečių akcizai, o siekiant išvengti pakeičiamumo efekto – cigarų ir cigarilių akcizai.

36. Pagal Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (toliau – EBPO) patvirtintą pasaulinį standartą ir naujausias ES iniciatyvas 2016 metais baigta kurti teisinė mokestinės informacijos automatiniams mainams priemonė. Įvertinus potencialių bendradarbiavimo partnerių teisės aktus ir asmens duomenų saugos priemones, visiškai pasirengta vykdyti faktinius mainus su daugiau nei 40 valstybių.

37. Atsižvelgiant į esamą situaciją ir septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, kryptis, 2017 metais numatoma tobulinti ekonomikos augimui palankią mokesčių sistemą, mokesčių rinkimo sistemą ir skatinti savanorišką mokesčių mokėjimą.

38. Įgyvendinant planuojamus mokesčių sistemos pokyčius ir siekiant pirmiau minėtų tikslų, bus koncentruojamasi į du esminius darbus:

38.1. tobulinti mokesčių struktūrą ir gerinti mokesčių sistemą:

38.1.1. įvertinti galimybes sumažinti mokestinę naštą mažai uždirbantiems asmenims, tai yra konsoliduoti darbdavio ir darbuotojo socialinio draudimo įmokas ir perkelti jas darbuotojui – bazinę pensiją užtikrinančią socialinio draudimo įmokos dalį sujungti su

gyventojų pajamų mokesčiu, o likusią draudimo paskirties socialinio ir sveikatos draudimo įmokų dalį toliau mokėti atitinkamai į socialinio ar sveikatos draudimo fondus, taip atsirastų galimybių didinant neapmokestinamąjį pajamų dydį dar labiau mažinti mokestinę naštą mažiausias pajamas gaunantiems asmenims ir kitoms socialiai pažeidžiamiausiosioms asmenų grupėms (vaikus auginantiems asmenims ir asmenims su negalia);

38.1.2. įvertinus įtaką viešiesiems finansams, šalies ekonomikai ir akcizų surinkimui, mokesčių naštą perkelti kitiems subjektams, kurių apmokestinimas mažiau kenktų ekonomikos augimui, tai yra keisti akcizų tarifus ir akcizų taikymą, kartu atsisakyti nepasiekusių tikslų, neefektyvių ir socialiai neteisingų mokesčių lengvatų;

38.1.3. mokestinėmis priemonėmis labiau prisidėti prie produktyvių investicijų augimo, pašalinti alternatyvaus kapitalo rinkos plėtros trukdžius mokesčių srityje ir taip gerinti pradedančio ir augančio verslo galimybes gauti finansavimą, kartu plėsti investicijoms į technologinį atsinaujinimą taikomas lengvatas;

38.2. skatinti savanorišką mokesčių mokėjimą ir tobulinti mokesčių rinkimo sistemą:

38.2.1. daugiau dėmesio skirti mokesčių mokėtojų švietimui (bus įgyvendinama kompleksinė mokesčių mokėtojų švietimo strategija) ir mokestinių procedūrų supaprastinimui (2017 metais bus pradėtos teikti PVM ir avansinio pelno mokesčio preliminarinių deklaracijų formavimo ir duomenų tikrinimo paslaugos);

38.2.2. sukurti automatizuotas priemones, skirtas iš užsienio ir nacionalinių šaltinių gaunamai apmokestinimui svarbiai informacijai (įgyvendinant EBPO automatinių mokestinės informacijos mainų iniciatyvas ir panaudojant automatinių informacijos mainų būdu gautą informaciją) ir kas mėnesį iš mokesčių mokėtojų elektroniniu būdu gaunamų PVM sąskaitų faktūrų ir važtaraščių detalizuotiems duomenims, kurie pradėti gauti nuo 2016 metų spalio, efektyviai panaudoti.

TREČIASIS SKIRSNIS NAŠUMO AUGIMO SKATINIMAS

39. Darbo našumo augimas 2000–2015 metais Lietuvoje buvo vienas sparčiausių tarp ES valstybių. Nominalaus našumo per darbo valandą rodiklis 2015 metais siekė 64,1 proc. visų ES valstybių vidurkio, tačiau darbo našumo augimo tempas sulėtėjo. Šalies ekonomika turi galimybių padidinti našumą daugiau investuodama į inovacijas, mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, pritraukdama tiesioginių užsienio investicijų ir skatindama eksportą.

Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas

40. 2017 m. sausio 1 d. įsigaliojo naujos redakcijos Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymas, kuriame įtvirtintos nuostatos dėl mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų (toliau – MTEPI) politikos koordinavimo: numatyta plėsti Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų komisijos vaidmenį; taip pat nustatyta, kad Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centras teikia rekomendacijas Seimui ir Vyriausybei dėl mokslo,

studijų ir inovacijų politikos tobulinimo, siekdamas didinti mokslo, studijų ir inovacijų efektyvumą ir skatinti inovatyvios ekonomikos augimą.

41. Siekdama užtikrinti MTEPI sistemos efektyvumą, EBPO 2016 metais pristatė Lietuvos inovacijų politikos peržiūros ataskaitą. Atsižvelgiant į ataskaitoje pateiktas rekomendacijas, parengtas Lietuvos inovacijų politikos peržiūros rekomendacijų įgyvendinimo veiksmų plano projektas, kuriam pritarta 2016 m. spalio 7 d. vykusiame Vyriausybės Komisijos pasirengimui Lietuvos Respublikos narystei EBPO koordinuoti posėdyje. Siekiant užtikrinti darnų pilietiškos ir kūrybingos visuomenės vystymąsi, visoje švietimo sistemos grandinėje nuo ikimokyklinio ugdymo iki mokymosi visą gyvenimą planuojama įgyvendinti priemonės asmenybės bendriesiems ir specialiesiems gebėjimams kompleksiskai ugdyti. Aukštojo mokslo ir profesinio rengimo sistemas planuojama orientuoti į tarptautinį mokslinės ir technologinės kompetencijos lygį ir aukščiausiosios kvalifikacijos specialistų rengimą atsižvelgiant į valstybės, visuomenės ir verslo poreikius. Daug dėmesio skiriama emigracijos mažinimui. Numatomos inovacijų sistemos optimizavimo priemonės: siekiama efektyvinti inovacijų politikos koordinavimo, įgyvendinančiųjų institucijų veiklą jas konsoliduojant ir rengiant vieną strateginį MTEPI sistemos dokumentą.

42. Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plane, patvirtintame Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano patvirtinimo“ (toliau – Vyriausybės programos įgyvendinimo planas), numatyti esminiai veiksmas, turėsiantys įtakos inovacijų politikos formavimui ir įgyvendinimui:

42.1. naujos sudėties MTEPI strateginės tarybos atnaujinimas (į ją pagal sumaniosios specializacijos kryptis įtraukiami ministrai ir socialiniai partneriai; ši taryba tvirtintų integralią MTEPI politiką ir atsakytų už studijų, mokslo, technologijų ir inovacijų politikos koordinavimą ir strateginį valdymą);

42.2. MTEPI sistemos institucinės sąrangos pertvarka (nustatomos dalyvių funkcijos, pareigos ir paslaugos);

42.3. strateginio lygmens tarpinstitucinių mokslinių tyrimų ir inovacijų programų peržiūra ir vienos mokslinių tyrimų ir inovacijų srities plėtros programos bei jos įgyvendinimo plano parengimas.

43. Be jau minėtų Vyriausybės programos įgyvendinimo plano priemonių, MTEPI skatinimo sityje numatoma:

43.1. efektyvinti mokslo ir technologijų parkų ir atviros prieigos centrų veiklą, jiems nustatomus veiklos rezultatus susiejus su finansavimu;

43.2. užtikrinti MTEPI infrastruktūros prieinamumą – diegti virtualią inovacijų informacinę platformą;

43.3. sukurti nuolatinę inovacinių čekių programą, skatinančią įmones aktyviau vykdyti inovacinę veiklą ir naudotis mokslo ir verslo bendradarbiavimo teikiamomis galimybėmis;

43.4. sukurti kompleksinę visų MTEPI srities veiklos rūšių vertinimo sistemą, kurios metodiką, rodiklius ir rezultatus būtų galima taikyti rengiant ir įgyvendinant MTEPI srities programas ir projektus;

43.5. įgyvendinti iniciatyvą, užtikrinančią verslo MTEPI projektų, gerai įvertintų tarptautinių programų konkursuose, dalyvavimą nacionaliniuose MTEPI konkursuose be pakartotinio ekspertų vertinimo;

43.6. sukurti koordinuotą mokslo ir inovacijų diplomatijos sistemą, užtikrinančią, kad Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės nuosekliai ir koordinuotai prisidėtų prie tarptautinio bendradarbiavimo stiprinimo MTEPI srityje;

43.7. parengti mokslo ir studijų institucijų ir verslo įmonių tarptautiškumo mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje skatinimo ir stebėsenos tvarkos aprašą (įskaitant tarptautinio bendradarbiavimo mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje žemėlapių sukūrimą);

43.8. skirti 50 proc. finansavimo įmonei sumokėti už doktoranto studijas, siekiant didinti tyrėjų įdarbinimą verslo sektoriuje ir skatinti taikomuosius mokslinius tyrimus aktualiomis verslui temomis;

43.9. inicijuoti mokslo ir verslo bendradarbiavimą skatinančių priemonių (kompleksinių bendrų mokslo ir verslo projektų, technologinės plėtros projektų, skirtų mokslo ir studijų institucijų bei mažų ir vidutinių įmonių bendradarbiavimui) įgyvendinimą.

44. Siekiant skatinti perkančiąsias organizacijas atlikti ikiprekybinius pirkimus, 2016 metais parengtas priemonės „Ikiprekybiniai pirkimai LT“ projektų finansavimo sąlygų aprašas, konsultuotasi su perkančiosiomis organizacijomis dėl konkrečių projektų pagal priemonę vykdymo. Rengiantis įgyvendinti priemonę, atrinkta apie 80 galimų ikiprekybinių pirkimų. Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra 2017 m. kovo 7 d. yra gavusi vertinti 60 ikiprekybinių pirkimų objektų aprašymų, iš jų 58 įvertinti ir 17 patvirtinti kaip atitinkantys ikiprekybinių pirkimų požymius, kitų objektų aprašymus siūlyta patikslinti. Artimiausiu metu numatoma skelbti kvietimą teikti projektinius pasiūlymus dėl valstybės projektų sąrašo pagal priemonę sudarymo (numatoma, kad gali dalyvauti 22 perkančiosios organizacijos).

45. Priėmus 2017 metais naujos redakcijos Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą, perkančiosioms organizacijoms bus sudarytos didesnės galimybės atlikti inovatyvius viešuosius pirkimus: numatyta nauja inovatyviųjų viešųjų pirkimų rūšis – inovacijų partnerystė.

Investicijų ir eksporto skatinimas

46. Lietuvoje 2016 metais įgyvendinti 36 užsienio investicijų pritraukimo projektai. Per artimiausius 3 metus numatoma sukurti daugiau nei 3 716 darbo vietų, planuojamų investicijų dydis – 126 mln. eurų.

47. Svarbiausi investicijų pritraukimo ir investicijų aplinkos gerinimo darbai, vykdomi ir planuojami vykdyti 2017 metais:

47.1. įgyvendinti talentų pritraukimo į Lietuvą politiką, kuriant paskatų sistemą;

47.2. gerinti laisvųjų ekonominių zonų (toliau – LEZ) reguliavimą; bus efektyvinamos žemėtvarkos procedūros LEZ, siekiant sudaryti sąlygas LEZ operatoriams paprastai ir greitai į LEZ įtraukti naujas ir pašalinti iš LEZ nekonkurencingas teritorijas; kuriamos palankesnės įmonių veiklos LEZ teritorijose reguliavimo nuostatos ir greitinamos teritorijų planavimo LEZ teritorijose procedūros;

47.3. papildomai aktyvinti investicijų pritraukimo veiklą, siekiant sukurti specialias finansines ir mokestines paskatas, skirtas stambioms gamybinėms investicijoms pritraukti.

48. Siekiant tobulinti valstybės kapitalo investicijų planavimo, lėšų naudojimo ir kontrolės sistemą, 2017 metais bus vykdomi valstybės investicijų planavimo ir koordinavimo sistemos pertvarkos darbai – atlikti valstybės kapitalo investicijų planavimo procesus reglamentuojančių teisės aktų pakeitimai, kuriuos numatoma taikyti rengiant Valstybės investicijų 2018–2020 metų programą. Teisės aktų pakeitimais bus nustatyta, kokius kriterijus atitinkančios valstybės kapitalo investicijos turi būti įtraukiamos į Valstybės investicijų programą, taip pat nustatyti reikalavimai valstybės kapitalo investicijų projektams pagrįsti taikyti sąnaudų ir naudos analizės būdą, valstybės kapitalo investicijų projektams vertinti taikyti balais pagrįstą atrankos sistemą, nustatyti valstybės kapitalo investicijų projektų atrankos komisijų priimtų sprendimų viešinimo tvarką, numatyti valstybės kapitalo investicijų projektus stebėti 5 metus po jų įgyvendinimo; įtrauktos kitos nuostatos, užtikrinančios skaidresnį ir efektyvesnį valstybės kapitalo investicijų valdymą.

49. Eksporto rezultatai ne pirmus metus rodo, kad ir esant nepalankioms sąlygoms Lietuvos įmonės sugeba prisitaikyti ir didinti produkcijos eksportą. Prekių eksporto vertė (be mineralinių produktų, kurių vertei neigiamą įtaką darė kritusios naftos kainos) 2016 metais išaugo 1,8 proc., o lietuviškos kilmės prekių (be mineralinių produktų) – 2,7 procento.

50. Siekiant padėti verslui įveikti iššūkius, 2016 metais peržiūrėtos ir pagal svarbą suskirstytos Lietuvos eksporto rinkos. Atrinkta 14 tikslinių eksporto rinkų, kurias 2016 m. balandžio 13 d. patvirtino Ekonominės diplomatijos taryba ir 2016 m. rugpjūčio 25 d. – Vyriausybė protokolu Nr. 49 „Dėl siūlymų skatinti eksporto plėtrą Lietuvos tikslinėse eksporto rinkose“ (toliau – Protokolas). Protokolu patvirtintos ir priemonės, padėsiančios palengvinti Lietuvos verslo plėtrą tikslinėse eksporto rinkose ir užtikrinti efektyvų išteklių naudojimą, stabilų trumpojo ir ilgojo laikotarpio eksporto plėtrą. Numatyta aktyviau į šią veiklą įtraukti diplomatinės tarnybas, koordinuoti vizitus, iniciatyvas ir finansuoti įvairius verslui naudingus projektus iš ES investicijų. Ilgojo laikotarpio tikslinės priemonės skirtos Lietuvos ir verslo sektorių įvaizdžiui užsienyje gerinti, šalies ekonominio atstovavimo sistemai, eksporto specialistų kompetencijoms tobulinti, vieno langelio sistemai Lietuvos eksportuotojams įdiegti.

51. Skatinant eksportą, 2017 metais numatoma:

51.1. sukurti eksporto kreditų priemonę ir teikti eksporto kreditų garantijas, sukurti faktoringo garantijų priemonę ir teikti portfelines faktoringo garantijas; turimos priemonės turėtų būti tobulinamos atsižvelgiant į sritis, kuriose pasaulinėje vertės grandinių sistemoje

Lietuvos ekonomika sukuria didžiausią BVP (Lietuvos sektorių integracija į vertės grandines);

51.2. organizuoti naujas prekių ženklų ir eksporto kompetencijų plėtros mokymo programas, reikalingas eksporto srities žmogiškųjų išteklių kompetencijoms ugdyti didžiuosiuose miestuose ir regionuose;

51.3. sukurti bendradarbiavimo su Lietuvos diasporos tinklu sistemą, siekiant pristatyti Lietuvą tikslinėse eksporto rinkose.

IV SKYRIUS STRATEGIJOS „EUROPA 2020“ TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS UŽIMTUMAS, SKURDAS IR SOCIALINĖ ATSKIRTIS

Užimtumo lygis 20–64 metų asmenų grupėje

1 lentelė. Užimtumo lygis 20–64 metų asmenų grupėje

2020 metų ES tikslas	2020 metų nacionalinis tikslas	2016 metų padėtis Lietuvoje
75 proc. užimtumo lygis 20–64 metų grupėje	72,8 proc. užimtumo lygis 20–64 metų grupėje	75,2 proc. užimtumo lygis 20–64 metų grupėje

52. 20–64 metų gyventojų užimtumo lygis 2016 metais Lietuvoje sudarė 75,2 proc., ir, palyginti su 2015 metais, padidėjo 1,9 procentinio punkto.

53. Nedarbo lygis Lietuvoje 2016 metais sudarė 7,9 proc. ir buvo 1,2 procentinio punkto mažesnis nei 2015 metais. Per 2016 metus vyrų nedarbo lygis sumažėjo 1 procentiniu punktu ir sudarė 9,1 proc., o moterų nedarbo lygis sumažėjo 1,5 procentinio punkto ir sudarė 6,7 procento. Ilgalaikio nedarbo lygis 2016 metais sumažėjo 0,9 procentinio punkto – iki 3 procentų.

54. 2017 metais įgyvendinamos 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos EK 2014 m. rugsėjo 8 d. įgyvendinimo sprendimu, kuriuo patvirtinami tam tikri 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos elementai, kad siekiant investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo iš Europos regioninės plėtros fondo, Sanglaudos fondo, Europos socialinio fondo ir specialaus asignavimo Jaunimo užimtumo iniciatyvai būtų teikiama parama Lietuvai (apie nurodytą sprendimą EK pranešė dokumentu Nr. C(2014)6397) (toliau – Veiksmų programa), veiklos, kuriomis siekiama teikti finansines paskatas darbo vietas kuriantiems užsienio investuotojams gamybos ir paslaugų sektoriuose ir finansinę paramą investicijoms į inovatyvų verslą. Veiksmų programoje užimtumui skatinti skirtoms veikloms 2017 metais planuojama skirti apie 65 mln. eurų iš ES struktūrinių fondų ir 7,7 mln. eurų iš valstybės biudžeto.

55. Siekiant didinti darbo jėgos kvalifikacijos atitiktį darbo rinkos poreikiams ir taip padidinti išlikimo darbo rinkoje galimybes, 2017 metais planuojama pradėti įgyvendinti Veiksmų programos priemonę „Praktinių įgūdžių įgijimo rėmimas ir skatinimas“, skirtą profesinio mokymo įstaigų mokinių praktiniam mokymui darbo vietoje, taip pat pagal

formaliojo švietimo programas besimokančių asmenų praktiniam mokymui sektoriniame praktinio mokymo centre ir remti iniciatyvas didinti profesinio mokymo patrauklumą.

56. 2017 metais įgyvendinama Veiksmų programos priemonė, skirta gyventojų verslumui ugdyti ir verslo kūrimo ir plėtros iniciatyvoms kaimiškose ir didelio nedarbo teritorijose remti.

57. 2017 metais taikomos aktyvios darbo rinkos politikos priemonės, siekiant remti bedarbių integraciją į darbo rinką. Prioritetas skiriamas neturintiesiems kvalifikacijos ir ilgalaikiams bedarbiams, siekiant suteikti paklausią darbo rinkoje kvalifikaciją ir ugdyti darbdavių reikalavimus atitinkančias kompetencijas.

58. Siekiant užtikrinti greitą ir tvarų jaunimo perėjimą iš švietimo sistemos į darbo rinką, mažinti jaunimo nedarbą, 2017 metais toliau įgyvendinamos Jaunimo garantijų iniciatyva ir kitos jaunimo užimtumą skatinančios programos.

Skurdo riziką ar socialinę atskirtį patiriantys gyventojai

2 lentelė. Skurdo riziką ar socialinę atskirtį patiriantys gyventojai

2020 metų ES tikslas	2020 metų nacionalinis tikslas	2016 metų padėtis Lietuvoje
Bent 20 mln. sumažinti skurdžiai gyvenančių ir socialiai atskirtų asmenų arba asmenų, kuriems tai gresia, skaičių	Ne mažiau kaip 170 tūkst. sumažinti gyventojų, patiriančių skurdo riziką ar socialinę atskirtį, skaičių, kad 2020 metais jis neviršytų 814 tūkst.	857 tūkst. gyventojų, patiriančių skurdo riziką ar socialinę atskirtį (2015 metų duomenys)

59. Turimais 2015 metų duomenimis, gerėjantys ekonominiai ir užimtumo rodikliai nepadėjo sumažinti skurdo šalyje. Skurdo riziką ar socialinę atskirtį 2015 metais patyrė 29,3 proc. (2014 metais – 27,3 proc.) gyventojų. Lietuvos statistikos departamento atlikto pajamų ir gyvenimo sąlygų statistinio tyrimo duomenimis, skurdo rizikos lygis 2015 metais Lietuvoje siekė 22,2 procento. 2015 metais apie 640 tūkst. Lietuvos gyventojų gyveno žemiau skurdo rizikos ribos, kuri 2015 metais padidėjo 7,5 proc. (nuo 241 euro iki 259 eurų), palyginti su 2014 metais.

60. Netolygus pajamų augimas tam tikruose sektoriuose, spartus darbo užmokesčio didėjimas, skirtingas kokybiško užimtumo ir nedarbo lygis didino skurdo rizikos lygio skirtumą tarp miesto ir kaimo. Disponuojamąsias pajamas, mažesnes už skurdo rizikos ribą, gavo 18,1 proc. miesto gyventojų (penkiuose didžiuosiuose miestuose – 13,7 proc., kituose miestuose – 25,1 proc.) ir 30,6 proc. kaimo gyventojų. Du trečdaliai darbo neturinčių asmenų patiria skurdo riziką. Maksimalus socialinės pašalpos dydis 2016 metais sudarė 39 proc. skurdo rizikos ribos dydžio (2015 metais – 42 proc.).

61. Veiksmų programoje socialinei įtraukčiai didinti ir kovai su skurdu skirtoms veikloms 2017 metais numatoma skirti apie 80 mln. eurų iš ES struktūrinių fondų ir 5,1 mln. eurų iš valstybės biudžeto.

62. Siekiant didinti socialinių paslaugų prieinamumą, 2017 metais bus toliau plėtojama stacionarių ir nestacionarių socialinių paslaugų infrastruktūra, teikiama integrali pagalba namie (slauga ir socialinė globa).

63. Teikiant paramą labiausiai skurstantiems asmenims, 2017–2018 metais numatomas įgyvendinti 32,83 mln. eurų vertės projektas, finansuojamas Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo lėšomis. Planuojama suteikti pagalbą maisto produktais apie 280 tūkst. labiausiai skurstančių asmenų.

64. Siekiant sukurti kompleksiškai teikiamų paslaugų sistemą, kuri sudarytų galimybes kiekvienam vaikui, neįgaliajam ar jo šeimai (globėjams, rūpintojams) gauti individualias pagal poreikius paslaugas ir reikiamą pagalbą bendruomenėje, įgyvendinamas Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams 2014–2020 metų veiksmų planas.

ANTRASIS SKIRSNIS **INOVACIJOS BEI MOKSLINIAI TYRIMAI IR EKSPERIMENTINĖ PLĖTRA**

3 lentelė. Investicijos į mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą (toliau – MTEP).

2020 metų ES tikslas	2020 metų nacionalinis tikslas	2016 metų padėtis Lietuvoje
Investicijos į MTEP padidėtų iki 3 proc. BVP	Investicijos į MTEP padidėtų iki 1,9 proc. BVP	Investicijos į MTEP sudarė 1,04 proc. BVP (2015 metų duomenys)

65. Išlaidos MTEP per pastarąjį dešimtmetį Lietuvoje padidėjo 2 kartus: nuo 190,5 mln. eurų 2006 metais iki beveik 387 mln. eurų 2015 metais ir sudaro 1,04 proc. BVP. MTEP išlaidos 2015 metais, palyginti su 2014 metais, padidėjo 3 proc. ir pasiekė 1,04 proc. BVP, tačiau verslo sektoriuje MTEP išlaidos 2015 metais sumažėjo 9 procentais.

66. Nors verslo išlaidos MTEP 2015 metais sumažėjo ir sudarė 0,28 proc. BVP (2014 metais – 0,32 proc. BVP), nuo 2005 metų jos padidėjo 3 kartus – nuo 32 mln. eurų (0,15 proc. BVP) iki 104 mln. eurų.

67. Veiksmų programoje MTEPI skirtoms veikloms skatinti 2017 metais numatyta skirti apie 76 mln. eurų iš ES struktūrinių fondų.

68. Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos administruojamos Veiksmų programos priemonės skirtos inovaciniams gaminiais, paslaugoms ar procesams kurti reikalingiems taikomiesiems moksliniams tyrimams, eksperimentinės plėtos veikloms vykdyti, klasterizacijai plėtoti, inovacijoms populiarinti ir skleisti, įmonių tarptautiškumui didinti, tiesioginėms užsienio investicijoms pritraukti, inovacijų paklausai didinti. Siekiama, kad parama apimtų visą inovacijų ciklą ir skatintų užtikrinti sklandų jo funkcionavimą. Dėmesys skiriamas kiekvienam ciklo etapui – nuo naujo produkto idėjos susiformavimo iki jo įdiegimo į rinką. Šiuo tikslu įgyvendinamos Veiksmų programos priemonės „Inogeb LT“, „Inovaciniai čekiai“, „InoConnect“, „Inopatentas“, „Intelektas. Bendri mokslo–verslo projektai“, „Inoklaster LT“, „Verslo klasteris LT“, „DPT pramonei LT+“, „Eco-inovacijos LT+“.

69. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos administruojamos Veiksmų programos priemonės skirtos veiksmingai žinių ir technologijų kūrimo, tobulinimo ir perdavimo ekosistemai kurti ir palaikyti mokslo ir studijų institucijose ir kituose MTEP veiklą vykdančiuose viešojo sektoriaus subjektuose:

69.1. žmogiškojo kapitalo MTEP gebėjimus stiprinti 2017 metais numatoma įgyvendinant Veiksmų programos priemones „Mokslininkų ir kitų tyrėjų gebėjimų stiprinimas“, „Mokslininkų ir tyrėjų kvalifikacijos kėlimas žinioms imliose įmonėse“, „Mokslininkų, kitų tyrėjų, studentų mokslinės kompetencijos ugdymas per praktinę mokslinę veiklą“; MTEP intelektinis potencialas stiprinamas ir valstybės biudžeto lėšomis didinant tyrėjų atlyginimus;

69.2. MTEP ir studijų infrastruktūra 2017 metais toliau kuriama ir atnaujinama įgyvendinant Veiksmų programos priemones „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų infrastruktūros plėtra ir integracija į europines infrastruktūras“, „Kompetencijos centrų plėtra“ ir „Studijų aplinkos ir infrastruktūros koncentravimas, tobulinimas ir informacinių sistemų plėtra“;

69.3. į MTEP veiklas 2017 metais (vykdomas bendradarbiaujant su verslo atstovais) investuojama, taip pat žinių ir technologijų perdavimo sistema mokslo ir studijų institucijose kuriama įgyvendinant Veiksmų programos priemones „MTEP rezultatų komercinimo ir tarptautiškumo skatinimas“, „Bendri mokslo–verslo projektai“, „Tiksliniai moksliniai tyrimai sumanios specializacijos srityje“ ir „Kompetencijos centrų ir inovacijų ir technologijų perdavimo centrų veiklos skatinimas“.

70. Užtikrinant efektyviam mokslo ir studijų sistemos funkcionavimui būtiną kokybišką stebėseną ir ją grįstą analizę, vertinimą ir prognozavimą, įgyvendinant Prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumaniosios specializacijos) krypčių ir jų prioritetų įgyvendinimo programą, patvirtintą Vyriausybės 2014 m. balandžio 30 d. nutarimu Nr. 411 „Dėl Prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumaniosios specializacijos) krypčių ir jų prioritetų įgyvendinimo programos patvirtinimo“, dėmesys bus skiriamas MTEP ir inovacijų prioritetų įgyvendinimo nuolatinei analizei ir poveikio vertinimui, surinktų duomenų naudojimui priimant sprendimus dėl tolesnio strategijos įgyvendinimo, MTEP ir inovacijų prioritetų peržiūros, studijų, MTEP ir inovacijų politikos priemonių keitimo. 2018 metais numatoma atlikti tarpinį sumaniosios specializacijos proceso vertinimą.

TREČIASIS SKIRSNIS ŠVIETIMAS

Ankstyvojo jaunų žmonių pasitraukimo iš švietimo sistemos mažinimas

4 lentelė. Ankstyvojo jaunų žmonių pasitraukimo iš švietimo sistemos mažinimas

2020 metų ES tikslas	2020 metų nacionalinis tikslas	2016 metų padėtis Lietuvoje
Užtikrinti, kad mokyklos	Užtikrinti, kad mokyklos	Mokyklos nebaigė

nebaigtų ne daugiau nei 10 proc. mokinių	nebaigtų ne daugiau nei 9 proc. mokinių	5 proc. mokinių (duomenys išankstiniai)
---	--	--

71. Veiksmų programoje veikloms, kuriomis siekiama padidinti bendrojo ugdymo ir neformaliojo švietimo įstaigų tinklo veiklos efektyvumą, mažinti mokyklos nebaigiančių asmenų skaičių ir kurios skirtos mokyklos nebaigimo prevencijai, 2017 metais numatyta skirti 4,7 mln. eurų iš ES struktūrinių fondų ir 619 tūkst. eurų iš valstybės biudžeto.

72. Toliau didinant vaikų ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo prieinamumą, iki 2020 metų bus įgyvendinama Veiksmų programos priemonė „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo prieinamumo didinimas“. Bus modernizuota 20 ikimokyklinio ugdymo mokyklų, vykdančių ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas (atnaujintos įstaigų vidaus ugdymo erdvės, sukurta 2 000 naujų ugdymo vietų ir kita); įdiegti nauji inovatyvūs ikimokyklinio ugdymo organizavimo modeliai.

73. 2017 metais kuriami ir diegiami taiklesnis ugdymo turinys ir naujos mokymo organizavimo formos. Bus kuriami ir bandomi taikyti ugdymo organizavimo modeliai, įteisintas produktyviojo mokymo statusas, paskelbti mokyklų pažangos konkursai, pagerinta saugi aplinka mokinių prieigai prie skaitmeninių išteklių.

74. Siekiant didinti švietimo pagalbos prieinamumą bendrosios paskirties mokyklose, parengtas Įtraukiojo ugdymo koncepcijos autizmo spektro sutrikimų, elgesio ar (ir) emocijų sutrikimų arba sunkumų turintiems vaikams projektas. 2017 metais projektas bus plečiamas iki bendros įtraukiojo ugdymo koncepcijos, kurios pagrindu bus parengtas įtraukiojo ugdymo koncepcijos įgyvendinimo veiksmų planas.

75. 2016 m. birželio 29 d. priimtas Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 20, 21, 23 ir 58 straipsnių pakeitimo įstatymas, išplečiantis kompleksiskai teikiamą švietimo pagalbą, socialines ir sveikatos priežiūros paslaugas vaikams iki 18 metų (turintiems didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių – iki 21 metų) ir jų tėvams. Numatyta, kad kiekvienoje savivaldybėje šias priemones koordinuos tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius, kuris sutelks visus savivaldybės administracijos padalinius ir institucijas spręsti konkrečių vaikų gerovės užtikrinimo klausimus.

76. 2017 metais toliau įgyvendinamos patyčių, žalingų polinkių ir kitos prevencijos ir pagalbos mokiniams programos. Siekiama didinti prevencijos programų įvairovę, smurto ir patyčių prevencijos programose dalyvaujančių mokyklų aprėptį.

77. 2017 metais toliau teikiamos profesinio veiklinimo paslaugos. Siekiama ugdyti mokinių motyvaciją, priimti informacija ir patirtimi grįstus sprendimus dėl tolesnio mokymosi ir karjeros planavimo, taip mažinti ankstyvo pasitraukimo iš švietimo sistemos riziką.

Aukštąjį arba jam prilygintą išsilavinimą turinčių asmenų dalies išlaikymas

5 lentelė. Aukštąjį arba jam prilygintą išsilavinimą turinčių asmenų dalies išlaikymas

2020 metų ES tikslas	2020 metų nacionalinis tikslas	2016 metų padėtis Lietuvoje
----------------------	--------------------------------	-----------------------------

Užtikrinti, kad ne mažiau kaip 40 proc. 30–34 metų asmenų turėtų aukštąjį išsilavinimą	Užtikrinti, kad ne mažiau kaip 48,7 proc. 30–34 metų asmenų turėtų aukštąjį išsilavinimą	Aukštąjį išsilavinimą turi 58,3 proc. 30–34 metų asmenų
--	--	---

78. Aukštąjį išsilavinimą įgijusių 30–34 metų asmenų Lietuvoje kasmet daugėja. Išankstiniais 2016 metų duomenimis, aukštąjį išsilavinimą turi 58,3 proc. šio amžiaus Lietuvos gyventojų. Lietuva 2016 metais (kaip ir 2014 ir 2015 metais) buvo valstybė, turinti daugiausia Europoje aukštąjį išsilavinimą turinčių 30–34 metų gyventojų. Tačiau šio rodiklio skirtumai tarp vyrų ir moterų dideli – aukštąjį išsilavinimą turinčių moterų net 20,3 procentinio punkto daugiau negu vyrų.

79. Veiksmų programoje veikloms, skirtoms aukštojo ir lygiaverčio jam mokslo kokybei, veiksmingumui ir prieinamumui, siekiant didesnės studentų įtraukties ir geresnio mokymosi pažangumo, plėtoti 2017 metais numatyta skirti 28,4 mln. eurų iš ES struktūrinių fondų.

80. Siekiant spręsti aukštojo mokslo kokybės problemas, 2017 metais numatyta konsultuojantis su socialiniais ekonominiais partneriais parengti Mokslo ir studijų institucijų tinklo optimizavimo planą – pertvarkyti aukštųjų mokyklų tinklą, jo finansavimą, kokybės užtikrinimo sistemas. Į šiuos darbus Vyriausybė pakvietė įsitraukti ministerijas, savivaldybių merus, regionų plėtros tarybas, aukštųjų mokyklų tarybas, asocijuotas verslo struktūras. Optimizuoti aukštųjų mokyklų tinklą skatina demografiniai iššūkiai, būtinybė gerinti studijų kokybę ir didinti mokslo konkurencingumą, sutelkti išskaidytus akademinius, finansinius ir infrastruktūros išteklius apsisprendus, kaip ir kurias institucijas, mokslo ir studijų sritis sustiprinti, kad turimais ištekliais būtų pasiekti geriausi rezultatai tarptautinėje erdvėje.

81. Pasiūlymai bus rengiami kompleksiskai vertinant visų švietimo įstaigų (universitetų, kolegijų, profesinio mokymo įstaigų) ir mokslo institutų potencialą ir atsižvelgiant į miesto, regiono ir susijusių sektorių specifiką, remiantis įrodymais (demografiniais, finansiniais, geografiniais, strateginiais, kokybiniais ir kitais argumentais, užsienio ekspertų rekomendacijomis) ir svarstant visas galimas tinklo optimizavimo alternatyvas.

82. Vyriausybė 2017 m. kovo 6 d. sudarė ekspertų darbo grupę, kuri turi įvertinti aukštųjų mokyklų tinklo potencialą demografiniu, finansiniu, mokslinio potencialo, poreikio ir valdymo efektyvumo požiūriais ir iki 2017 m. balandžio 28 d. parengti ir pateikti Vyriausybei pasiūlymus dėl jo optimizavimo.

83. Siekiant mažinti socialinę atskirtį aukštojo mokslo srityje, Vyriausybės nustatytus kriterijus atitinkantiems studentams 2016 metais paskirta 7 300 socialinių stipendijų. Iš viso 2016 metais išmokėta 4 989,1 tūkst. eurų socialinių stipendijų. Atsižvelgiant į valstybės biudžeto finansines galimybes, 2017 metais socialines stipendijas ketinama didinti.

84. Valstybinis studijų fondas su viešąja įstaiga Europos socialinio fondo agentūra 2016 metų birželį pasirašė sutartį dėl 2014–2020 metų ES struktūrinių fondų lėšomis finansuojamo projekto „Studijų prieinamumo didinimas“ vykdymo (išsami informacija apie projektą adresu: www.studijuoktobulek.lt). Projektui įgyvendinti numatyta skirti iki 7,24 mln.

eurų iš Europos socialinio fondo. Projektą „Studijų prieinamumo didinimas“ Valstybinis studijų fondas vykdys iki 2021 metų. Įgyvendinant šį projektą, negalią turintiems studentams kas mėnesį bus mokamos tikslinės 152 eurų išmokos, įsigyjama turto projekto partnerių – aukštųjų mokyklų – informacinei ir fizinei aplinkai gerinti, rengiami mokymai jų darbuotojams.

85. Kad finansinės kliūtys neribotų studijų prieinamumo pagal gebėjimus, 2016 metais padidinta socialinė stipendija – nuo 3 bazinių socialinių išmokų iki 3,25 bazinės socialinės išmokos (nuo 114 eurų iki 123,5 euro). Nuo 2016 metų rugsėjo 24 proc. padidintos studentams skatinti skiriamos lėšos. Studentams skatinti skiriama suma didėja 22,8 euro (nuo 95 eurų iki 117,8 euro) per metus. Lėšos studentams skatinti didinamos įgyvendinant Vyriausybės ir Lietuvos studentų sąjungos susitarimą iki 2018 metų studentams skatinti skiriamas valstybės lėšas palaipsniui didinti iki 50 procentų.

86. Gavę „Erasmus+“, „Nordplus“ studentų stipendijas, preliminariais duomenimis, 2015–2016 metais į užsienį studijuoti išvyko 2 405 studentai, finansuota 1 855 studentų praktika užsienyje, mokymosi įstaigų personalo dėstymo ir mokymosi vizitai (iš viso išvyko 1 851 asmuo). Numatoma, kad 2016–2017 metais išvyks tiek pat studentų ir mokymosi įstaigų personalo.

KETVIRTASIS SKIRSNIS ENERGETIKA IR KLIMATO KAITA

Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo didinimas

6 lentelė. Atsinaujinančių energijos išteklių dalis, palyginti su bendruoju galutiniu suvartojamos energijos kiekiu

2020 metų ES tikslas	2020 metų nacionalinis tikslas	2015 metų padėtis Lietuvoje
Atsinaujinančių energijos išteklių dalį 2020 metais padidinti iki 20 proc. bendrai suvartojamos energijos	Atsinaujinančių energijos išteklių dalį 2020 metais padidinti iki 23 proc. bendrai suvartojamos energijos	Atsinaujinančių energijos išteklių dalis sudarė 25,86 proc. bendrai suvartojamos energijos

87. Siekiant mažinti priklausomybę nuo importuoto kuro, 2016 metais darniai plėtoti atsinaujinantys energijos ištekliai. Užsibrėžti atsinaujinančių energijos išteklių srities strateginiai tikslai leido sparčiai plėtoti vietinės elektros energijos gamybos pajėgumus ir atsinaujinančių išteklių energetiką Lietuvoje.

88. Veiksmų programoje veikloms, skirtoms energijos efektyvumui ir atsinaujinančių išteklių energijos naudojimui skatinti, 2017 metais numatoma skirti apie 129 mln. eurų ES struktūrinių fondų.

89. Seime 2016 m. liepos 5 d. užregistruotas Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 3, 5, 6, 11, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 30, 40, 41, 42, 49, 54, 56, 58, 65 straipsnių pakeitimo, aštuntojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir 33 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIP-4600, kurio tikslas – papildomai padidinti elektros energiją gaminančių vartotojų skaičių ir numatyti galimybę tiek fiziniams, tiek juridiniams asmenims, įsirengusiems saulės šviesos energijos elektrines,

vykdyti vadinamąją dvipusę elektros energijos apskaitą (fiziniai asmenys <10kW, juridiniai asmenys <50 kW), tai yra pagamintą elektros energiją vartoti savo reikmėms, o nesuvartotą – tiekti į elektros tinklus ir prireikus iš tinklų ją atgauti. Numatoma, kad šie pakeitimai skatins saulės elektrinių plėtrą ir didins vietinę elektros energijos gamybą, nedidindami elektros energijos kainos visiems vartotojams.

90. Seime 2016 m. gegužės 30 d. užregistruotas Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 5, 16 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4444, kurio svarbiausias tikslas – nustatyti, kad konkursas išduoti leidimą naudoti Lietuvos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos išskirtinės ekonominės zonos dalį atsinaujinančius energijos išteklius naudojančioms elektrinėms plėtoti ir eksploatuoti būtų organizuojamas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka atlikus tyrimus ir kitus veiksmus, būtinus elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių galimybėms įvertinti. Šie pakeitimai sudarytų sąlygas plėtoti vėjo elektrines Lietuvos teritorinėje jūroje.

Galutinės energijos vartojimo efektyvumo didinimas

7 lentelė. Galutinės energijos vartojimo efektyvumo didinimas

2020 metų ES tikslas	2020 metų nacionalinis tikslas	2015 metų padėtis Lietuvoje
Iki 2020 metų suvartoti 20 proc. mažiau galutinės energijos, negu suvartota 2009 metais	Iki 2020 metų suvartoti 17 proc. mažiau galutinės energijos, negu suvartota 2009 metais	Suvartota 8,25 proc. mažiau galutinės energijos negu 2010 metais (be transporto sektoriaus)

91. Seime 2016 m. lapkričio 3 d. priimti: Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymas, Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 6, 34 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymas, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 22, 31, 35, 39, 51, 59, 67, 69 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymas, Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2, 11, 12, 14 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymas, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 57 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymas ir Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 22 straipsnio pakeitimo įstatymas. Patvirtintas Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymas ir susijusių įstatymų pakeitimai nustato įpareigojimus pramonės ir energetikos įmonėms, didina vartotojų informuotumą apie efektyvų energijos vartojimą ir keičia jų elgseną, skatina su energijos vartojimo efektyvumu susijusių priemonių viešinimą ir diegimą. Patvirtinti 9 įstatymų įgyvendinamieji teisės aktai, susiję su informacijos teikimu galutiniams vartotojams ir energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių sutaupytos energijos apskaičiavimu ir priežiūra.

92. Pagal Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą, patvirtintą Vyriausybės 2004 m. rugsėjo 23 d. nutarimu Nr. 1213 „Dėl Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos patvirtinimo“, 2016 metais modernizuoti 784 daugiabučiai

namai. Tai 2,2 proc. daugiau nei 2015 metais. Gyventojų iniciatyva įgyvendinta 1 280 įvairių šilumos energijos sąnaudas daugiabučiuose namuose mažinančių priemonių. Iš viso pagal Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą (nuo 2005 metų) modernizuoti 2 354 daugiabučiai namai, gyventojų iniciatyva įgyvendintos 12 425 įvairios šilumos energijos sąnaudas daugiabučiuose namuose mažinančios priemonės.

93. Skaičiuojamosios šilumos energijos sąnaudos daugiabučiuose namuose, pastatytuose pagal galiojusius iki 1993 metų statybos techninius normatyvus, nuo 2005 metų sumažintos apie 720 GWh per metus. Toks sumažėjimas, palyginti su 2005 metais (5 000 GWh), sudaro apie 14,4 proc. (numatyta 2020 metais pasiekti ne mažiau kaip 20 procentų).

94. 2017 metais planuojama modernizuoti ne mažiau kaip 500 daugiabučių namų, todėl skaičiuojamosios šilumos energijos sąnaudos turėtų sumažėti dar 100 GWh.

Šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio ribojimas

8 lentelė. Šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio ribojimas

2020 metų ES tikslas	2020 metų nacionalinis tikslas	2015 metų padėtis Lietuvoje
Iki 2020 metų 20 proc. sumažinti išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) kiekį, palyginti su 1990 metų lygiu. ES prekybos apyvartiniais taršos leidimais sistemoje nedalyvaujančiuose sektoriuose šį kiekį sumažinti 10 proc., palyginti su 2005 metais	2013–2020 metais ES prekybos apyvartiniais taršos leidimais sistemoje nedalyvaujančiuose sektoriuose kasmet neviršyti Lietuvai nustatytų metinių išmetamųjų ŠESD kiekio kvotų (toliau – t CO ₂ ekv.) ir pasiekti, kad 2020 metais išmetamųjų ŠESD kiekis nepadidėtų daugiau kaip 15 proc., palyginti su 2005 metų lygiu, ir neviršytų 15,46 mln. t CO ₂ ekv.	ES prekybos apyvartiniais taršos leidimais sistemoje nedalyvaujančiuose sektoriuose kvota – 13,658 mln. t CO ₂ ekv., 2017 metų Nacionalinės išmetamųjų ŠESD kiekio apskaitos ataskaitos preliminariais duomenimis, faktinis išmetamųjų ŠESD kiekis – 13,235 mln. t CO ₂ ekv.

95. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių priemonių įstatymo 10 straipsniu, 2016 metais apie 43,3 mln. eurų skirta naujiems energinio efektyvumo didinimo (41,8 mln. eurų), atsinaujinančių energijos išteklių diegimo (1,5 mln. eurų) ir vystomojo bendradarbiavimo siekiant perduoti Lietuvoje pagamintas atsinaujinančių energijos išteklių technologijas trečiosioms šalims (0,3 mln. eurų) projektams finansuoti.

96. Klimato kaitos specialiosios programos, parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymu, lėšomis 2017 metais

toliau bus finansuojami projektai, kuriuos įgyvendinus kiekybiškai sumažės ŠESD. Energinio efektyvumo didinimo ir atnaujinančių energijos išteklių diegimo projektams įgyvendinti 2017 metais numatoma skirti 33,34 mln. eurų.

V SKYRIUS

TARPINSTITUCINIS BENDRADARBIAVIMAS

97. Rengiant ES Tarybos rekomendacijų Lietuvai 2016–2017 metams įgyvendinimo priemonių planą (toliau – Priemonių planas) ir NRD, toliau glaudžiai bendradarbiauta tiek su valstybinėmis institucijomis, tiek su socialiniais partneriais.

98. Priemonių planas pristatytas Seimo Socialinių reikalų ir darbo komitete, Europos reikalų komitete, Švietimo ir mokslo komitete ir Kultūros komitete. Vadovaujantis Vyriausybės 2011 m. rugpjūčio 17 d. nutarimu Nr. 967 „Dėl Nacionalinės reformų darbotvarkės įgyvendinimo koordinavimo Lietuvoje“, Priemonių planas pateiktas Vyriausybei.

99. EK paskelbta šalies ataskaita aptarta Seimo Europos reikalų komitete, Aplinkos apsaugos komitete, Socialinių reikalų ir darbo komitete, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitete, Audito komitete, Biudžeto ir finansų komitete, Ekonomikos komitete, Švietimo ir mokslo komitete ir Sveikatos reikalų komitete. Be to, 2017 m. kovo 1 d. Seime vyko tarptautinė konferencija, kurios tikslas – aptarti svarbiausias Lietuvos ekonomines ir socialines problemas, jų sprendimo būdus ir įgyvendinimo galimybes, atsižvelgiant į ataskaitą „Lietuva 2017 m.“. Konferencijoje dalyvavo EK vicepirmininkas Valdis Dombrovskis, Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas Saulius Skvernelis, Seimo nariai, ministrai ir socialiniai partneriai.

100. Nustatant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 metų veiklos prioritetus, patvirtintus Vyriausybės 2016 m. spalio 12 d. nutarimu Nr. 1003 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 metų veiklos prioritetų“, atsižvelgta į Lietuvai skirtame visapusiškame šalies įvertinime ir Metinės augimo apžvalgos prioritetuose nustatytų priemonių įgyvendinimą.

101. NRD parengta bendradarbiaujant su tarpinstitucine darbo grupe, sudaryta iš ministerijų, Lietuvos banko ir Lietuvos statistikos departamento atstovų. NRD rengimą koordinavo ūkio ministras.

2017 metų nacionalinės reformų darbotvarkės
priedas

2016–2017 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS TARYBOS REKOMENDACIJŲ LIETUVAI ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANO APŽVALGA

Tikslas	Įgyvendinamos ir planuojamos įgyvendinti priemonės	Poveikis siekiamam tikslui / rezultatas	Įgyvendinimo terminas	Įgyvendinimo eiga 2017 m. kovo 1 d.	Atsakinga institucija	
I SKYRIUS						
1 rekomendacija. Užtikrinti, kad 2016 ir 2017 metais nuokrypis nuo vidutinio laikotarpio biudžeto tikslo neviršytų leidžiamos ribos, siejamos su sisteminė pensijų reforma. Sumažinti mokesčių našta mažas pajamas gaunantiems asmenims – mokesčių našta perkelti kitiems subjektams, kurių apmokestinimas mažiau kenktų ekonomikos augimui, ir gerinti mokestinių prievolių vykdymą, visų pirma pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) srityje						
1. Užtikrinti, kad 2016 ir 2017 metais nuokrypis nuo vidutinio laikotarpio biudžeto tikslo neviršytų leidžiamos ribos, siejamos su sisteminė pensijų reforma	1.1.	Parengti 2017 metų valstybės biudžeto, Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto projektus	Biudžetų projektų visuma užtikrins valdžios sektoriaus finansų drausmę reglamentuojančių teisės aktų laikymąsi ir ne didesnį nei leistiną nuokrypį nuo vidutinio laikotarpio tikslo	2016 metų IV ketvirtis	Įgyvendinta. Valstybės biudžetas, Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetas, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetas priimti 2016 m. gruodžio 22 d.	Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija
	1.2.	Įvertinti kokybinius viešųjų išlaidų sričių rodiklius, rengiant 2017 metų valstybės biudžeto ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto projektus ir planuojant bei paskirstant asignavimus	Siekama pagerinti švietimo, sveikatos apsaugos ir socialinės apsaugos sričių rezultatų kokybinius rodiklius, neviršijant nustatytų išlaidų ribų ir laikantis apribojimų biudžeto balansui	2016 metų IV ketvirtis	Įgyvendinta. Valstybės biudžetas ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetas priimti 2016 m. gruodžio 22 d.	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija

Tikslas	Įgyvendinamos ir planuojamos įgyvendinti priemonės		Poveikis siekiamam tikslui / rezultatas	Įgyvendinimo terminas	Įgyvendinimo eiga 2017 m. kovo 1 d.	Atsakinga institucija
Tikslas	Įgyvendinamos ir planuojamos įgyvendinti priemonės		Poveikis siekiamam tikslui / rezultatas	Įgyvendinimo terminas	Įgyvendinimo eiga 2017 m. kovo 1 d.	Atsakinga institucija
	1.3.	Parengti savivaldybių biudžetų vykdymo prognozių teikimo Lietuvos Respublikos finansų ministerijai tvarką	Savivaldybių teikiamos jų pačių parengtos einamųjų metų numatomų finansinių rezultatų projekcijos sudarys galimybę gauti tikslesnius duomenis, reikalingus valdžios sektoriaus finansų stebėsenos ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 37 straipsnio 6 punkto nuostatomis įgyvendinti (iki šiol tvarka galiojo tik laikinai, todėl rengiamas nuolatinio pobūdžio teisės aktas)	2016 metų IV ketvirtis – 2017 metų I ketvirtis	Įgyvendinta. Lietuvos Respublikos Vyriausybė (toliau – Vyriausybė) 2017 m. kovo 22 d. priėmė nutarimą Nr. 208 „Dėl Savivaldybių biudžetų vykdymo prognozių teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“	Lietuvos Respublikos finansų ministerija
2. Sumažinti mokesčių našta mažas pajamas gaunantiems asmenims – mokesčių našta perkelti kitiems subjektams, kurių apmokestinimas mažiau kenktų ekonomikos augimui	2.1.	Parengti teisės aktų, reguliuojančių mokestį už aplinkos teršimą iš transporto priemonių, projektus, atsižvelgiant į atliekamo tyrimo „Dėl transporto priemonių mokesčio dydžio nustatymo kriterijų, pagrindžiant juos kitų šalių patirtimi ir statistiniais duomenimis, ir pasiūlymų dėl transporto priemonių apmokestinimo Lietuvoje, pagrindžiant siūlomų tarifų dydžius ir planuojamus pasiekti rezultatus“ išvadą	Aplinkos teršimo iš transporto priemonių apmokestinimas leistų perkelti mokesčių našta tiems šaltiniams, kurių apmokestinimas mažiau kenktų ekonomikos augimui	2017 metų II ketvirtis	Nevykdoma	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija
	2.2.	Rengiant atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių įstatymo projektus, parengti ir pateikti pasiūlymus dėl neapmokestinamojo pajamų	Padidintas NPD leistų sumažinti mokesčių našta mažas pajamas gaunantiems asmenims	2016 metų IV ketvirtis	Įgyvendinta. 2016 m. gruodžio 13 d. priimtas Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymas, kuriuo nuo 2017 m. sausio 1 d.: 1) nuo 200 iki 310 eurų padidintas	Lietuvos Respublikos finansų ministerija

Tikslas	Įgyvendinamos ir planuojamos įgyvendinti priemonės		Poveikis siekiamam tikslui / rezultatas	Įgyvendinimo terminas	Įgyvendinimo eiga 2017 m. kovo 1 d.	Atsakinga institucija
		dydžio (toliau – NPD) didinimo			maksimalus mėnesio NPD; 2) nuo 120 iki 200 eurų padidintas	
Tikslas	Įgyvendinamos ir planuojamos įgyvendinti priemonės		Poveikis siekiamam tikslui / rezultatas	Įgyvendinimo terminas	Įgyvendinimo eiga 2017 m. kovo 1 d.	Atsakinga institucija
					fiksuotas papildomas NPD, taikomas už kiekvieną auginamą vaiką; 3) padidinti neįgaliesiems asmenims taikomi individualūs NPD: mažesnę negalią turintiesiems – nuo 210 iki 320 eurų; didesnę negalią turintiesiems – nuo 270 iki 380 eurų	
3. Gerinti mokesčių prievolių vykdymą, visų pirma PVM surinkimą	3.1.	Sudaryti teises prielaidas riboti atsiskaitymus grynaisiais pinigais	Šešėlinės ekonomikos masto mažinimas	2016 metų IV ketvirtis	Vėluojama įgyvendinti. Vyriausybė 2014 m. gruodžio 10 d. nutarimu Nr. 1393 „Dėl Lietuvos Respublikos atsiskaitymų grynaisiais pinigais ribojimo įstatymo, patobulinto Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.929 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 224 ir 259 ¹ straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 173 ²³ straipsniu įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ Lietuvos Respublikos Seimui (toliau – Seimas) pateikė Lietuvos Respublikos atsiskaitymų grynaisiais pinigais ribojimo įstatymo projektą Nr. XIIP-2627	Lietuvos Respublikos finansų ministerija
	3.2.	Įdiegti naujausiais technologiniais sprendimais pagrįstą mokesčių administravimo informacinę sistemą (išmanioji mokesčių administravimo sistema, i.MAS) – įdiegti elektroninių sąskaitų	Mokesčių surinkimo gerinimas, administravimo efektyvumo didinimas ir naštos mokesčių mokėtojui mažinimas. Įdiegus šią sistemą, mokesčių mokėtojai bus įpareigoti teikti mokesčių administratoriui sąskaitų faktūrų ir važtaraščių duomenis, mokesčių administratoriui bus sudarytos sąlygos geriau atlikti	2016 metų IV ketvirtis	Įgyvendinta. Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI) įdiegė elektroninių sąskaitų faktūrų (i.SAF) ir elektroninių važtaraščių (i.VAZ) posistemes, įsteigė Analizės, modeliavimo ir rizikos valdymo kompetencijų centrą	Lietuvos Respublikos finansų ministerija, VMI

Tikslas	Įgyvendinamos ir planuojamos įgyvendinti priemonės		Poveikis siekiamam tikslui / rezultatas	Įgyvendinimo terminas	Įgyvendinimo eiga 2017 m. kovo 1 d.	Atsakinga institucija
		faktūrų, elektroninių važtaraščių, analizės ir rizikos valdymo posistemes	nuolatinės mokesčių mokėtojų kontrolės procedūras, užtikrinti mokestinių			
Tikslas	Įgyvendinamos ir planuojamos įgyvendinti priemonės		Poveikis siekiamam tikslui / rezultatas	Įgyvendinimo terminas	Įgyvendinimo eiga 2017 m. kovo 1 d.	Atsakinga institucija
			pažeidimų prevenciją, o mokesčių mokėtojai galės gauti preliminarų PVM deklaracijų sudarymo, važtaraščių naudojimo, apskaitos e. paslaugas			
	3.3.	Vykdyti PVM sąskaitų faktūrų projektą, kurio metu padidintos rizikos mokesčių mokėtojai yra įpareigoti periodiškai VMI teikti PVM sąskaitų faktūrų registrų duomenis	Remiantis gaunamais duomenimis, vykdomas PVM sąskaitų faktūrų „kryžminis“ sutikrinimas, nustatomi rizikingi sandoriai su dalyvavimu sukčiavimuose įtariamais mokesčių mokėtojais, taip pat mokesčių nemokančiais mokėtojais	2016 metų IV ketvirtis	Įgyvendinta. PVM sąskaitų faktūrų projektas buvo vykdomas iki 2016 metų spalio. Šiuo metu, įgyvendinus šios apžvalgos 3.2 papunktyje nurodytą priemonę, PVM sąskaitų faktūrų registrų duomenis VMI teikia visi PVM mokėtojai	VMI
II SKYRIUS						
2 rekomendacija. Daugiau investuoti į žmogiškąjį kapitalą ir spręsti kvalifikuotų darbuotojų trūkumo problemas – didinti švietimo sistemos atitiktį darbo rinkos poreikiams, gerinti mokymo kokybę, taikyti aktyvesnę darbo rinkos politiką ir skatinti suaugusiųjų mokymąsi. Stiprinti aktyvios darbo rinkos politikos aprėptį ir veiksmingumą. Skatinti socialinį dialogą. Gerinti sveikatos priežiūros sistemos rezultatus – siekti geresnės ambulatorinės priežiūros, ligų prevencijos ir sveikatos ugdymo. Didinti nedarbo išmokų ir socialinės paramos aprėptį ir adekvatumą						
4. Daugiau investuoti į žmogiškąjį kapitalą ir spręsti kvalifikuotų darbuotojų trūkumo problemas – didinti švietimo sistemos atitiktį darbo rinkos poreikiams, gerinti mokymo kokybę, taikyti aktyvesnę	4.1.	Vykdyti Estijos Respublikos, Latvijos Respublikos ir Lietuvos Respublikos projektą (angl. <i>Work Based Learning, WBL-BALT</i>), siekiant gerinti praktinio profesinio mokymo kokybę	Apsikeitimas profesinio mokymo sistemos reformų patirtimi tarp Baltijos šalių, ypač praktinio mokymo darbo vietoje ir pameistrystės diegimo aspektu	2016 metų IV ketvirtis	Įgyvendinta. Įgyvendinus „Erasmus+“ programos projektą „Nacionalinės valdžios institucijos pameistrystei – mokymosi darbo vietoje įgyvendinimas Latvijoje, Lietuvoje ir Estijoje (angl. <i>Work Based Learning, WBL-BALT</i>)“, parengtas galutinis pameistrystės plėtros ir įgyvendinimo Lietuvos Respublikoje veiksmų planas. Šiame plane pateiktos rekomendacijos šiuo metu analizuojamos, į jas bus atsižvelgta rengiant naujus teisės aktus, reikalingus profesiniam mokymui tobulinti ir pameistrystei plėtoti	Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija

Tikslas	Įgyvendinamos ir planuojamos įgyvendinti priemonės		Poveikis siekiamam tikslui / rezultatas	Įgyvendinimo terminas	Įgyvendinimo eiga 2017 m. kovo 1 d.	Atsakinga institucija
darbo rinkos politiką ir skatinti suaugusiųjų mokymąsi						
Tikslas	Įgyvendinamos ir planuojamos įgyvendinti priemonės		Poveikis siekiamam tikslui / rezultatas	Įgyvendinimo terminas	Įgyvendinimo eiga 2017 m. kovo 1 d.	Atsakinga institucija
	4.2.	Atnaujinti profesinio mokymo programas pagal ūkio ir regiono poreikį: parengti 60 modulinį profesinio mokymo programų ir 10 profesinių standartų	Išplėta moderni profesinio mokymo sistema	2016 metų IV ketvirtis	Vėluojama įgyvendinti. Siekiant atnaujinti profesinio mokymo programas pagal ūkio ir regiono poreikį, parengta, sektoriniuose komitetuose aprobuota ir Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registre įregistruota 71 modulinė profesinio mokymo programa. Iš viso parengta ir atitinkamuose sektoriniuose profesiniuose komitetuose aprobuota 10 profesinių standartų	Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija
	4.3.	Plėtoti neformaliojo suaugusiųjų švietimo paslaugas vykdant projektą pagal Europos ekonominės erdvės stipendijų programą „Norvegijos patirties suaugusiųjų švietimo srityje diegimas Lietuvoje“	Išplėtos neformaliojo suaugusiųjų švietimo paslaugos	2016 metų IV ketvirtis	Įgyvendinta. Įgyvendinta Europos ekonominės erdvės stipendijų programa „Norvegijos patirties suaugusiųjų švietimo srityje diegimas Lietuvoje“. 2016 metais buvo plėtojamos neformaliojo suaugusiųjų švietimo paslaugos: vykdomas neformaliojo suaugusiųjų švietimo programų konkursas, savivaldybėse įsteigtų neformaliojo švietimo koordinatorių mokymai. Atsižvelgiant į 2016 metų Tarptautinio suaugusiųjų kompetencijų tyrimo (angl. <i>Programme for the International Assessment of Adult Competencies</i> , PIAAC) paskelbtus rezultatus, išleistos mokymo priemonės: „Pagrindinių gebėjimų metodinės priemonės“ ir	Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija

Tikslas	Įgyvendinamos ir planuojamos įgyvendinti priemonės		Poveikis siekiamam tikslui / rezultatas	Įgyvendinimo terminas	Įgyvendinimo eiga 2017 m. kovo 1 d.	Atsakinga institucija
					„Pagrindiniai suaugusiųjų gebėjimai. PIAAC tyrimo rezultatai. Gerosios praktikos vadovas“. Jos platinamos savivaldybių neformaliojo suaugusiųjų švietimo koordinatoriams organizuojamuose mokymuose	
Tikslas	Įgyvendinamos ir planuojamos įgyvendinti priemonės		Poveikis siekiamam tikslui / rezultatas	Įgyvendinimo terminas	Įgyvendinimo eiga 2017 m. kovo 1 d.	Atsakinga institucija

Tikslas	Igyvendinamos ir planuojamos igyvendinti priemonės	Poveikis siekiamam tikslui / rezultatas	Igyvendinimo terminas	Igyvendinimo eiga 2017 m. kovo 1 d.	Atsakinga institucija
	4.4. Koordinuoti ir skatinti iniciatyvas kuriant institucijų partnerystę grindžiamą mokymąsi visą gyvenimą profesinio mokymo įstaigose ir aukštosiose mokyklose	Vykdomos neformaliojo suaugusiųjų švietimo programos	2017 metų II ketvirtis	Igyvendinama. Suorganizuotas neformaliojo suaugusiųjų švietimo programų finansavimo 2016 metais konkursas. Jo tikslas – plėtoti neformaliojo suaugusiųjų švietimo teikėjų, aukštųjų mokyklų ir darbdavių bendradarbiavimą, skatinti švietimo įstaigas ir mokslo bei studijų institucijas plėtoti suaugusiųjų švietimo paslaugas, pritaikant jas prie visuomenės ir darbo rinkos poreikių. Bendra konkursui skirta suma – 290 000 eurų. Konkursui buvo pateiktos 209 paraiškos. Atlikus paraiškų ekspertinį vertinimą, finansuoti atrinktos 36 paraiškos. Vyriausybė 2016 m. balandžio 6 d. nutarimu Nr. 347 „Dėl Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi 2016–2023 metų plėtros programos patvirtinimo“ patvirtino Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi 2016–2023 metų plėtros programą, skirtą neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi sistemai sukurti ir išplėtoti. 2017 metais planuojama skelbti neformaliojo suaugusiųjų švietimo programų konkursą, numatytos biudžeto lėšos – 290 000 eurų. Planuojama į finansavimą įtraukti vietinius savivaldybių išteklius	Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija

Tikslas	Įgyvendinamos ir planuojamos įgyvendinti priemonės		Poveikis siekiamam tikslui / rezultatas	Įgyvendinimo terminas	Įgyvendinimo eiga 2017 m. kovo 1 d.	Atsakinga institucija
	4.5.	Didinti suaugusiųjų švietimo programų koordinatorių kompetencijas, vykdant projektą „Suaugusiųjų mokymosi darbotvarkės 2015–2017 m. įgyvendinimas“	Koordinuojamas tarpinstitucinis bendradarbiavimas suaugusiųjų mokymosi visą gyvenimą srityje	2017 metų III ketvirtis	Įgyvendinama. Pagal Europos suaugusiųjų mokymosi 2015–2017 metų darbotvarkę pradėtas vykdyti Europos Komisijos (toliau – EK) projektas „Suaugusiųjų švietimo veiksmų plano nacionalinis koordinavimas“. Projekto metu visose Lietuvos Respublikos savivaldybėse paskirti suaugusiųjų švietimo programų koordinatoriai	Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija
	4.6.	Patvirtinti Švietimo valdymo informacinės sistemos (ŠVIS) nuostatus, reikalingus kuriant ir plėtojant aukštųjų mokyklų absolventų įsidarbinamumo ir karjeros stebėsenos sistemą	ŠVIS nuostatai sudarys teisinį pagrindą rinkti, kaupti ir teikti duomenis ir informaciją, reikalingą švietimo subjektams analizuoti, Lietuvos gyventojų užimtumo, apimančio ūkio, švietimo ir darbo rinkos sritis, būklei, kaitai, procesams įvairiais aspektais vertinti ir ateities tendencijoms prognozuoti, priimti duomenimis pagrįstus sprendimus	2017 metų I ketvirtis	Įgyvendinta. Vyriausybė 2016 m. lapkričio 16 d. nutarimu Nr. 1152 „Dėl Švietimo valdymo informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“ patvirtino ŠVIS nuostatus. Iki 2017 m. spalio 1 d. bus patvirtintas ŠVIS nuostatų techninis aprašas (specifikacija). Be to, Europos Sąjungos (toliau – ES) fondų valdymo komitetas patvirtino Švietimo informacinių technologijų centro projektą, kurį įgyvendinant bus integruoti ŠVIS reikalingi registrai. Šie darbai reikalingi tam, kad būtų galima apskaičiuoti nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos sistemos rodiklius. Tikimasi, kad dalį rodiklių pavyks apskaičiuoti jau 2017 metais	Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija
	4.7.	Susieti studijų ir mokymo programas su Lietuvos profesijų klasifikatoriuje, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2013 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 4-171 „Dėl Lietuvos profesijų klasifikatoriaus	Sudarytos sąlygos nustatyti, ar asmuo dirba pagal įgytą kvalifikaciją	2016 metų III ketvirtis	Įgyvendinta. Parengtos Lietuvos profesijų klasifikatoriuje pateiktų profesijų grupių ir studijų ir mokymo programų sąsajos, kurios sudarys sąlygas nustatyti, ar darbo rinkos dalyviai dirba arba užsiima profesine veikla pagal įgytą kvalifikaciją	Lietuvos Respublikos ūkio ministerija
Tikslas	Įgyvendinamos ir planuojamos		Poveikis siekiamam tikslui / rezultatas	Įgyvendinimo	Įgyvendinimo eiga	Atsakinga

	įgyvendinti priemonės		terminas	2017 m. kovo 1 d.	institucija
	LPK 2012 patvirtinimo“, pateiktomis profesijų grupėmis				
	4.8. Pradėti įgyvendinti 2014–2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos EK 2014 m. rugsėjo 8 d. įgyvendinimo sprendimu, kuriuo patvirtinami tam tikri 2014–2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programos elementai, kad, siekiant investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo, iš Europos regioninės plėtros fondo, Sanglaudos fondo, Europos socialinio fondo ir specialaus asignavimo Jaunimo užimtumo iniciatyvai būtų teikiama parama Lietuvai (apie nurodytą sprendimą EK pranešė dokumentu Nr. C(2014)6397) (toliau – Veiksmų programa), priemonės „Kompetencijos LT“, „Žmogiškieji ištekliai INVEST LT+“, „Kompetencijų vaučeris“, „Pameistrystė ir kvalifikacijos tobulinimas darbo vietoje“, „Inomokymai“	Sukurtos galimybės įmonių, ypač mažų, darbuotojams tobulinti kvalifikaciją, technologinius įgūdžius, įgyti naujų kompetencijų	2017 metų II ketvirtis	Įgyvendinama. Pagal Veiksmų programos priemonę „Žmogiškieji ištekliai INVEST LT+“ įgyvendinami 47 projektai. Įgyvendinant priemones „Kompetencijos LT“ ir „Pameistrystė ir kvalifikacijos tobulinimas darbo vietoje“, atliekamas projektų paraiškų vertinimas, pagal priemonę „Inomokymai“ Lietuvos Respublikos ūkio ministro įsakymu vienam projektui skirtas finansavimas. Priemonės „Kompetencijų vaučeris“ kvietimą numatyta paskelbti 2017 metų I ketvirtį	Lietuvos Respublikos ūkio ministerija
Tikslas	Įgyvendinamos ir planuojamos įgyvendinti priemonės	Poveikis siekiamam tikslui / rezultatas	Įgyvendinimo terminas	Įgyvendinimo eiga 2017 m. kovo 1 d.	Atsakinga institucija

	4.9.	Diegti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo turinio dokumentų – Ikimokyklinio ugdymo vaikų pasiekimų aprašo ir Priešmokyklinio ugdymo bendrosios programos – reikalavimus. Tobulinti pradinio ir pagrindinio ugdymo turinį	Aukštesnė ugdymo kokybė ir geresni ugdymosi rezultatai. Įgyvendinant pradinio ugdymo lietuvių kalbos bendrąją programą ir pagrindinio ugdymo lietuvių kalbos ir literatūros programą, pagerės 1–10 klasių mokinių kalbinis raštingumas	2017 metų III ketvirtis	Įgyvendinama. Pradėtos diegti vienodos visose Lietuvos mokyklose pradinio ir pagrindinio ugdymo lietuvių kalbos bendrosios programos, siekiant užtikrinti vienodas galimybes išmokti lietuvių kalbą. Pradinio ugdymo programoje daugiau dėmesio skiriama rašymo praktikai ir skaitymo gebėjimams gerinti. Atlikta ikimokyklinio, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo turinio analizė, parengtos šio turinio atnaujinimo gairės. Parengtas informacinių ir komunikacinių technologijų programos diegimo į pradinį ugdymą projektas	Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija
5. Stiprinti aktyvios darbo rinkos politikos aprėptį ir veiksmingumą	5.1.	Įgyvendinti aktyvios darbo rinkos politikos projektus:				
	5.1.1.	„Ilgalaikių bedarbių įdarbinimo rėmimas“	Padėti ilgalaikiams bedarbiams ir ilgą laiką nedirbusiems asmenims, registruotiems teritorinėse darbo biržose, įgyti ar tobulinti kvalifikaciją, įgyti kompetencijų, trūkstančių darbo įgūdžių tiesiogiai darbo vietoje, integruotis į darbo rinką	2017 metų II ketvirtis	Įgyvendinama. Projekto įgyvendinimas, skyrus papildomą finansavimą, pratęsiamas iki 2017 metų pabaigos. Papildomai į projekto veiklas (profesinis mokymas, darbo įgūdžių įgijimo rėmimas ir įdarbinimas subsidijuojant) planuojama nusiųsti apie 2,7 tūkst. ilgalaikių bedarbių	Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos darbo ministerijos (toliau – Lietuvos darbo birža)
	5.1.2.	„Nekvalifikuotų asmenų kompetencijų didinimas“	Padidinti nekvalifikuotų bedarbių motyvą įsidarbinti, padėti įgyti ar patobulinti kvalifikaciją ar įgyti kompetencijų, trūkstančių darbo įgūdžių tiesiogiai darbo vietoje, integruotis į darbo rinką ir joje įsitvirtinti	2017 metų III ketvirtis	Įgyvendinama. Projekto įgyvendinimas, skyrus papildomą finansavimą, pratęsiamas iki 2017 metų pabaigos. Papildomai į projekto veiklas (profesinis mokymas ir darbo įgūdžių įgijimo rėmimas) planuojama nusiųsti apie 1,5 tūkst. nekvalifikuotų bedarbių	Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos darbo birža
Tikslas	Įgyvendinamos ir planuojamos įgyvendinti priemonės		Poveikis siekiamam tikslui / rezultatas	Įgyvendinimo terminas	Įgyvendinimo eiga 2017 m. kovo 1 d.	Atsakinga institucija

		5.1.3. „Vyresnio amžiaus bedarbių rėmimas“	Padėti vyresniems negu 54 metų bedarbiams įgyti ar tobulinti kvalifikaciją ir (ar) įgyti kompetencijų ir trūkstamų darbo įgūdžių, padedančių integruotis į darbo rinką ir joje įsitvirtinti	2017 metų III ketvirtis	Įgyvendinama. Nuo 2015 m. sausio iki 2017 m. kovo 31 d. atlikti projekto veiklų nusiųsta 11,9 tūkst. vyresnių negu 54 metų bedarbių, iš jų 4,7 tūkst. asmenų nusiųsta mokytis profesijos, 7,1 tūkst. asmenų įdarbinti subsidijuojant ir 116 asmenų kompensuotos kelionės į darbą išlaidos	Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos darbo birža
6. Skatinti socialinį dialogą	6.1.	Įgyvendinti Socialinio dialogo Lietuvoje stiprinimo 2016–2020 metų veiksmų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016 m. vasario 12 d. įsakymu Nr. A1-81 „Dėl Socialinio dialogo Lietuvoje stiprinimo 2016–2020 metų veiksmų plano patvirtinimo“, 2016–2017 metų priemonės	Plečiamas ir stiprinamas socialinis dialogas, siekiant ugdyti socialinių partnerių – darbdavių ir profesinių sąjungų – socialinės partnerystės gebėjimus, pagerinta individualių ir kolektyvinių darbo ginčų sprendimo kokybė, visuomenė informuojama ir šviečiama darbo santykių reglamentavimo klausimais, skatinama įgyvendinti nediskriminavimo principus, siekiama sustiprinti demokratinę šalies valdymą valstybės institucijų konsultacijų su skirtingus interesus turinčiomis organizuotomis visuomenės grupėmis būdu, prisidedama prie darnios visuomenės vystymosi	2016 metų IV ketvirtis	Vėluojama įgyvendinti. Įgyvendinti vėluojama dėl užsitęsusio paraiškos pildymo ir pateikimo Europos socialinio fondo agentūrai	Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija
7. Gerinti sveikatos priežiūros sistemos rezultatus – siekti geresnės ambulatorinės priežiūros, ligų prevencijos ir sveikatos ugdymo	7.1.	Parengti ir įgyvendinti Ketvirtojo sveikatos sistemos plėtros ir ligoninių tinklo konsolidavimo etapo planą	Efektyvus nacionalinės sveikatos priežiūros įstaigų sistemos funkcionavimas	2017 metų IV ketvirtis	Įgyvendinama. Įgyvendinimo rezultatai: aktyvaus gydymo lovų skaičiaus sumažėjimas; slaugos lovų skaičius augimas. Parengtas ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. V-960 „Dėl Tęstinio aktyvaus gydymo paslaugos teikimo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ patvirtintas Tęstinio aktyvaus gydymo paslaugos teikimo reikalavimų aprašas. Šis aprašas nustato reikalavimus asmens sveikatos priežiūros įstaigoms, teikiančioms tęstinio aktyvaus gydymo paslaugą, šios paslaugos teikimo ir apmokėjimo tvarką	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija

Tikslas	Įgyvendinamos ir planuojamos įgyvendinti priemonės		Poveikis siekiamam tikslui / rezultatas	Įgyvendinimo terminas	Įgyvendinimo eiga 2017 m. kovo 1 d.	Atsakinga institucija
	7.2.	Sukurti efektyvesnės ir tikslesnės sveikatos netolygumų indikatorių stebėsenos modelį	Sukurtas modelis leis operatyviau išmatuoti ir vienodai interpretuoti netolygumų mastą, tikslingiau pasirinkti jų mažinimo intervencijas probleminėse teritorijose	2016 metų III ketvirtis	Įgyvendinta. Parengtas sveikatos netolygumų indikatorių stebėsenos modelis, kuriame pateikti aktualiausi sveikatos netolygumus atspindintys rodikliai, jų pasirinkimo pagrindas, rodiklių analizės principai bei vertinimas ir rezultatų sklaidos rekomendacijos	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija
	7.3.	Sukurti sveikatos būklių išeičių vertinimo modelį	Sudarytos prielaidos objektyviai vertinti sveikatos sistemos veiklą, remiantis galutiniais sveikatos sistemos veiklos rezultatais	2016 metų IV ketvirtis	Įvykdyta. Parengtas sveikatos būklių baigčių (išeičių) vertinimo modelis, kuris apima vienos iš sveikatos būklės baigčių – mirties vertinimą. Jame pateikta veiksmų seka, kuri turėtų būti atlikta siekiant sumažinti klaidų pildant medicininius mirties liudijimus ir taip pagerinti jų kokybę. Teisinga mirtingumo statistika svarbi siekiant įvertinti sveikatos sistemos veiklos rezultatus, formuojant sveikatos politiką ir nustatant ligų prevencijos prioritetus	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija
	7.4.	Vykdyti korupcijos prevenciją sveikatos sistemoje:				
		7.4.1. Parengti neoficialių mokėjimų sveikatos priežiūros sektoriuje mažinimo ir šalinimo priemonės	Parengtas priemonių, mažinančių ir šalinančių neoficialių mokėjimų prielaidas, planas	2016 metų IV ketvirtis	Vėluojama įgyvendinti. Parengtas neoficialių mokėjimų sveikatos priežiūros sistemoje 2016–2019 metų šalinimo (mažinimo) priemonių plano projektas	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija
		7.4.2. Įgyvendinti antikorupcinę „švarių rankų“ iniciatyvą Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos įstaigose	Asmens sveikatos priežiūros įstaigos pagal nustatytus korupcijos indeksus kasmet suskirstomos į skaidrias kandidates skaidrios sveikatos priežiūros įstaigos vardui gauti įstaigas ir įstaigas, kuriose galima didelė korupcinių apraiškų pasireiškimo tikimybė	2017 metų I ketvirtis	Įgyvendinta. Vertinimas atliekamas kiekvienų metų I pusmetį pagal Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro patvirtintą grafiką	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija
Tikslas	Įgyvendinamos ir planuojamos įgyvendinti priemonės		Poveikis siekiamam tikslui / rezultatas	Įgyvendinimo terminas	Įgyvendinimo eiga 2017 m. kovo 1 d.	Atsakinga institucija

		7.4.3. Ugdyti sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų atsparumą (nepakantumą) korupcijai	Sveikatos priežiūros sistemos darbuotojai bus apmokyti, kaip išvengti korupcijos apraiškų, išugdytas atsparumas korupcijai. Numatoma, kad sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų, toleruojančių korupciją (visų sveikatos priežiūros sistemos medicinos darbuotojų dalis, procentais), 2016 metais bus 50 procentų; 2017 metais – 45 procentai; 2018 metais – 40 procentų; 2019 metais – 35 procentai	2017 metų III ketvirtis	Įgyvendinimas stabdomas. Dėl objektyvių priežasčių siekiant užtikrinti priemonei įgyvendinti numatytų lėšų panaudojimo skaidrumą, racionalumą ir efektyvumą, priemonės įgyvendinimo procesas sustabdytas (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. vasario 10 d. pavedimu Nr. 17-97). Šiuo metu svarstomi tinkamo šių priemonių įgyvendinimo būdai (alternatyvos)	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija
		7.4.4. Vykdyti korupcijos prevencijos sveikatos priežiūros sistemoje socialinę reklamą	Visuomenė bus mokoma, kaip išvengti korupcijos apraiškų, ugdomas atsparumas korupcijai	2017 metų III ketvirtis	Įgyvendinimas stabdomas. Dėl objektyvių priežasčių siekiant užtikrinti priemonei įgyvendinti numatytų lėšų panaudojimo skaidrumą, racionalumą ir efektyvumą, priemonės įgyvendinimo procesas sustabdytas (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. vasario 10 d. pavedimu Nr. 17-97). Šiuo metu svarstomi tinkamo šių priemonių įgyvendinimo būdai (alternatyvos)	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija
	7.5.	Didinti taikomų sveikatos stiprinimo priemonių efektyvumą vaikams ir jaunimui	Gerinami visuomenės sveikatos priežiūros sistemos rezultatai, siekiant užtikrinti geresnį visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir kokybę Lietuvos ugdymo įstaigose	2017 metų I ketvirtis	Įgyvendinta. Vykdam 2009–2014 metų Norvegijos finansinio mechanizmo programos Nr. LT11 „Visuomenės sveikatai skirtos iniciatyvos“ priemonę „Sveikatos priežiūros paslaugų teikimo gerinimas mokyklose ir ikimokyklinio ugdymo įstaigose“, iki 2017 m. kovo 1 d. atnaujinti (suremontuoti ir (arba) trūkstantomis priemonėmis aprūpinti) 544 sveikatos kabinetai. Įsigyta modernių vaizdinių metodinių mokomųjų priemonių, skirtų vaikų sveikos gyvensenos įgūdžių formavimui ir žalingų įpročių prevencijai	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija
Tikslas	Įgyvendinamos ir planuojamos įgyvendinti priemonės		Poveikis siekiamam tikslui / rezultatas	Įgyvendinimo terminas	Įgyvendinimo eiga 2017 m. kovo 1 d.	Atsakinga institucija
	7.6.	Užtikrinti kokybišką ir	Gerinami visuomenės sveikatos	2017 metų	Įgyvendinama.	Lietuvos

		šiuolaikišką sveikatos priežiūros specialistų kvalifikaciją ir visuomenės mokymą, skirtą sveiko gyvenimo įgūdžiams formuoti	priežiūros sistemos rezultatai, siekiant užtikrinti kokybišką ir šiuolaikišką sveikatos priežiūros specialistų kvalifikacijos tobulinimą, efektyvesnį visuomenės mokymą, skirtą sveiko gyvenimo įgūdžiams formuoti	III ketvirtis	Rengiama paraiška finansuoti teminių sveikatos kabinetų įrengimo, reikalingos įrangos ir priemonių įsigijimo ir kabinetuose dirbsiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimo išlaidas iš ES struktūrinių fondų lėšų	Respublikos sveikatos apsaugos ministerija
	7.7.	Plėtoti visuomenės sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo veiklas, įgyvendinti ligų prevencijos projektus, organizuoti socialinę reklamą ir mokslinius tyrimus	Gerinami visuomenės sveikatos priežiūros sistemos rezultatai, siekiant tobulinti visuomenės sveikatos išsaugojimo, stiprinimo ir ligų prevencijos paslaugas	2017 metų III ketvirtis	Įgyvendinama. 2016 m. sausio 1 d. įsteigto Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo (toliau – Fondas) lėšomis bus plėtojamos visuomenės sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo veiklos, įgyvendinami ligų prevencijos projektai, organizuojama socialinė reklama ir moksliniai tyrimai. Fondui sudaryti Vyriausybė skiria nustatytą procentą faktinių įplaukų iš akcizo pajamų, gautų už parduotus alkoholinius gėrimus. Fondo veiklai 2016 metais skirta 0,5 procento įplaukų iš alkoholio akcizo (1,285 mln. eurų). 2016 metais nuspręsta Fondo lėšomis finansuoti 36 projektus – jiems skirta 1,267 mln. eurų	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija
8. Didinti nedarbo išmokų ir socialinės paramos aprėptį ir adekvatumą	8.1.	Tobulinti piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams teisinį reguliavimą – išplėsti aplinkybių, kuriomis piniginės socialinės paramos proporcingo mažinimo schema nebūtų taikoma, sąrašą	Užtikrintas piniginės socialinės paramos adekvatumas, t. y. nepasiturintiems asmenims garantuojama valstybės parama tuo atveju, kai dėl objektyvių priežasčių asmenys negali įsidarbinti	2016 metų IV ketvirtis	Įgyvendinta. 2016 m. rugsėjo 20 d. priimtas Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 1, 2, 8, 10, 12, 17, 20, 23, 25 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymas Nr. XII-2611, kuriuo nustatyta, kad proporcingas socialinės pašalpos dydžio mažinimas taikomas tik darbingo amžiaus darbingiems, bet nedirbantiems (taip pat savarankiškai nedirbantiems) asmenims, išplėstas aplinkybių, kuriomis socialinės pašalpos	Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija
Tikslas	Įgyvendinamos ir planuojamos įgyvendinti priemonės		Poveikis siekiamam tikslui / rezultatas	Įgyvendinimo terminas	Įgyvendinimo eiga 2017 m. kovo 1 d.	Atsakinga institucija
					proporcingo mažinimo schema netaikoma, sąrašas, sudarytos palankesnės sąlygos gauti papildomos	

					socialinės pašalpos dalį įsidarbinus ir kt.	
III SKYRIUS 3 rekomendacija. Imtis darbo našumo didinimo priemonių – skatinti naujų technologijų diegimą ir naudojimą visuose ekonomikos sektoriuose. Gerinti inovacijų politikos koordinavimą ir skatinti privačias investicijas, <i>inter alia</i>, ir taip plėtoti alternatyvius finansavimo šaltinius						
9. Imtis darbo našumo didinimo priemonių – skatinti naujų technologijų diegimą ir naudojimą visuose ekonomikos sektoriuose	9.1.	Išnagrinėti finansų technologijų (toliau – <i>Fintech</i>) pramonės vystymosi Lietuvoje galimybes (be kita ko, būtinus pakeisti teisės aktus) ir iki 2016 m. lapkričio 20 d. pateikti Vyriausybei pasiūlymus dėl <i>Fintech</i> pramonės vystymo Lietuvoje	Numatytos galimybės plėtoti finansų technologijų sektorių Lietuvoje, pateikta pasiūlymų dėl tam reikalingų teisės aktų, remtinų mokslinių tyrimų, <i>Fintech</i> srityje dirbančių bendrovių, finansų įstaigų, valstybės, mokslo įstaigų bendradarbiavimo skatinimo, keitimosi žiniomis, Lietuvos, kaip šalies, kurioje <i>Fintech</i> pramonė gali sėkmingai vystytis, pristatymo	2016 metų IV ketvirtis	Vėluojama įgyvendinti. Parengti pasiūlymai dėl <i>Fintech</i> pramonės vystymo. Pasiūlymus planuojama pateikti Vyriausybei	Lietuvos Respublikos finansų ministerija
	9.2.	Įgyvendinti Veiksmų programos priemonės „Inogeb“ projektą „Inovacijų konsultacinės ir paramos paslaugos verslui“ („Inospurtas“)	Įmonės bus skatinamos aktyviau naudotis pelno mokesčio lengvata mokslinių tyrimų ir eksperimentinei plėtrai (toliau – MTEP): bus pradėtos teikti konsultacijos dėl pelno mokesčio lengvatų MTEP ir dokumentavimo, taip pat bus teikiamos ekspertų išvados dėl ūkio subjektų vykdomos veiklos priskyrimo MTEP. Įgyvendinama inovacijų brokerystės veikla. Inovacijų agentai, ieškodami technologinių sprendimų, padės įmonėms pagreitinti inovacijų kūrimą ir diegimą, sutrumpins procesą „idėja–prototipas“	2016 metų IV ketvirtis	Vėluojama įgyvendinti. Projekto „Inovacijų konsultacinės ir paramos paslaugos verslui“ („Inospurtas“) paraiška baigta vertinti, rengiamas įsakymas dėl finansavimo skyrimo ir projekto finansavimo ir administravimo sutartis	Lietuvos Respublikos ūkio ministerija, Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra
	9.3.	Investuoti į eksporto rinkų ir tarptautinių kontaktų paiešką įgyvendinant Veiksmų programos priemonę „Verslo klasteris LT“	Įmonėms bus lengviau patekti į tarptautinę rinką, taip jos taps konkurencingesnės, taip pat bus paprasčiau pradėti naudoti naujas technologijas ir modernizuoti	2017 metų III ketvirtis	Įgyvendinama. Kvietimas paskelbtas 2016 m. gegužės 6 d. 2,98 mln. eurų finansavimas skirtas 11 projektų	Lietuvos Respublikos ūkio ministerija
Tikslas	Įgyvendinamos ir planuojamos įgyvendinti priemonės		Poveikis siekiamam tikslui / rezultatas	Įgyvendinimo terminas	Įgyvendinimo eiga 2017 m. kovo 1 d.	Atsakinga institucija
			technologinius procesus. 2017 metais siekiama, kad klasteriuose dalyvaujančių įmonių ir pramoninio bendradarbiavimo atvejų skaičiaus pokytis siektų 20 procentų (palyginti su			

	9.4.	Igyvendinti Veiksmų programos priemonės „DPT pramonei LT+“ ir „Eco-inovacijos LT+“	2015 metų duomenimis) Priemone „DPT pramonei LT+“ siekiama paskatinti tradicinės pramonės transformaciją: diegti svarbias pramonės inovatyvumui ir visos ekonomikos augimui technologijas – didelio poveikio technologijas (DPT) labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių (toliau – MVĮ) gamybos procesuose. 2017 metais numatoma siekti, kad visos apdirbamosios pramonės produkcijos struktūros dalis, kurią sudaro pažangiųjų (aukštųjų) ir vidutiniškai pažangių technologijų produkcija, sudarytų 18,5 procento. Priemone „Eco-inovacijos LT+“ siekiama paskatinti MVĮ diegti technologines ekoinovacijas, siekiant mažinti neigiamas klimato kaitos ir šiltnamio efekto sąlygas	2016 metų III ketvirtis	Igyvendinama. Pasibaigus 1-ajam priemonės „DPT pramonei LT+“ kvietimui, 5,89 mln. eurų finansavimas skirtas 8 projektams. 2017 m. kovo 7 d. paskelbtas 2-asis kvietimas, kurio suma – 26 535 472 eurų ir kuris galioja iki 2017 m. birželio 21 d. Pasibaigus 1-ajam priemonės „Eco-inovacijos LT+“ kvietimui, 4,54 mln. eurų finansavimas skirtas 8 projektams. 2-ąjį kvietimą planuojama paskelbti 2017 metų II ketvirtį	Lietuvos Respublikos ūkio ministerija
10. Gerinti inovacijų politikos koordinavimą ir skatinti privačias investicijas, <i>inter alia</i> , ir taip plėtoti alternatyvius finansavimo šaltinius	10.1.	Reglamentuoti sutelktinio finansavimo veiklą Lietuvoje	Įstatymas užtikrins didesnę teisinę aiškumą ir investuotojų interesų apsaugą. Sutelktinis finansavimas papildys bankų finansavimą ir leis lengviau bei paprasčiau pradėti bendradarbiauti tiems, kurie ieško papildomų lėšų (tarp jų ir MVĮ), su potencialiais investuotojais. Per sutelktinio finansavimo platformas asmenys galės skolintis įvairiems tikslams – verslo, profesiniams, mokslo, tiriamosioms ir kitoms reikmėms (išskyrus vartojimą) finansuoti	2016 metų IV ketvirtis	Igyvendinta. Lietuvos Respublikos sutelktinio finansavimo įstatymas priimtas 2016 m. lapkričio 3 d.	Lietuvos Respublikos finansų ministerija
Tikslas	Igyvendinamos ir planuojamos įgyvendinti priemonės		Poveikis siekiamam tikslui / rezultatas	Igyvendinimo terminas	Igyvendinimo eiga 2017 m. kovo 1 d.	Atsakinga institucija
	10.2.	Reglamentuoti neviešo uždarytų akcinių bendrovių (toliau – UAB) vertybinių popierių siūlymo kriterijus	10.2.1. Nustatytos sąlygos, kuriomis UAB gali siūlyti savo akcijas ir tai nebus laikoma viešu vertybinių popierių siūlymu. Siūlomas reguliavimas sukurs aiškias teises sąlygas UAB palyginti nebrangiai	2017 metų III ketvirtis	Igyvendinama. Parengtas ir Vyriausybei pateiktas Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 2, 7, 8, 12, 14, 15, 18, 20, 28, 32, 34, 37, 38, 39, 40, 41, 41 ¹ , 43, 44, 45, 45 ¹ , 46, 47, 51, 52, 54,	Lietuvos Respublikos ūkio ministerija

			pritraukti lėšų kapitalo forma, skatins dalytis verslo rizika ir gauti papildomos patirties bei žinių vykdant planuojamą įmonės veiklą		57, 59 ir 67 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 40 ¹ , 47 ¹ , 47 ² , 53 ¹ straipsniais įstatymo projektas, kuriame nustatytos sąlygos, kada UAB akcijų siūlymas nelaikytinas viešu vertybinių popierių siūlymu; 2016 m. kovo 8 d. pateiktas Seimui	
			10.2.2. Atsisakyta viešo ir neviešo vienetų, akcijų siūlymo ar siūlymo įnešti įnašą atskyrimo. Atsisakymas skirstyti siūlymą į viešą ir neviešą suteiks rinkos dalyviams teisinį aiškumą ir taip skatins efektyvesnį informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų veikimą	2017 metų III ketvirtis	Įgyvendinama. Parengtas Lietuvos Respublikos informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas šiuo metu derinamas su institucijomis	Lietuvos Respublikos finansų ministerija
	10.3.	Tobulinti Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytą kolektyvinio investavimo subjektų reguliavimą – patikslinti ūkinių bendrijų teisinį reguliavimą	Įtvirtintas konkurencingas tikrųjų ūkinių bendrijų ir komanditinių ūkinių bendrijų teisinis reguliavimas, padidintas jų patrauklumas investicijoms, siekiant suteikti verslui daugiau finansavimo galimybių ir sudaryti palankesnes investavimo Lietuvos Respublikoje sąlygas, ypač aktualias rizikos kapitalo fondų veiklai	2017 metų III ketvirtis	Įgyvendinama. Parengtas Lietuvos Respublikos ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 pakeitimo įstatymo projektas (nauja redakcija) 2016 m. rugsėjo 15 d. pateiktas Seimui	Lietuvos Respublikos ūkio ministerija
	10.4.	Reglamentuoti su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito teikimo veiklą Lietuvoje	Nustatytos vienodos veiklos sąlygos rinkoje veikiantiems kredito davėjams ir kredito tarpininkams, sustiprinta jų konkurencija, pagerintas kredito paslaugų prieinamumas ir plėtra, užtikrinta kredito gavėjų (vartotojų) teisių ir interesų apsauga	2016 metų IV ketvirtis	Įgyvendinta. Lietuvos Respublikos su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymas priimtas 2016 m. lapkričio 10 d.	Lietuvos Respublikos finansų ministerija
Tikslas	Įgyvendinamos ir planuojamos įgyvendinti priemonės		Poveikis siekiamam tikslui / rezultatas	Įgyvendinimo terminas	Įgyvendinimo eiga 2017 m. kovo 1 d.	Atsakinga institucija
	10.5.	Inicijuoti teisės aktų pakeitimus, susijusius su geresniu inovacijų politikos koordinavimu	Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų tarybai bus suteiktas didesnis inovacijų politikos koordinavimo vaidmuo: sprendimai bus svarstomi ir diskutuojami principu „iš apačios į viršų“, o Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų	2017 metų III ketvirtis	Įgyvendinama. Vyriausybė 2016 m. lapkričio 16 d. priėmė nutarimą Nr. 1151 „Dėl biudžetinės įstaigos Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centro pertvarkymo į viešąją įstaigą ir turto investavimo“.	Lietuvos Respublikos ūkio ministerija, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija

			taryboje aukščiausiu lygiu po įrodymais grįstų ir argumentuotų diskusijų bus teikiami pasiūlymai dėl sprendimų Vyriausybei		Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija perima Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centro (toliau – MOSTA) savininko teises ir pareigas. MOSTA nuo šiol atlieka ir Vyriausybės komisijos – Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų strateginės tarybos sekretoriato funkcijas. Tai sudaro didesnes galimybes tarpinstitucinei ir tarpžinybinei bendradarbiavimo platformai mokslo ir studijų politiką grįsti stebėsenos ir analizės metodais gautais duomenimis ir įrodymais	
	10.6.	Pradėti įgyvendinti rizikos kapitalo priemonės:				
		10.6.1. „Ko-investicinis fondas I“ ir „Ko-investicinis fondas II, finansuojamas iš Europos regioninės plėtros fondo“	Šiomis priemonėmis bus siekiama paskatinti investicijas, pirmiausia į jaunų inovatyvių įmonių inovatyvias idėjas, siekiant padėti šioms įmonėms mažinti verslo pradžios riziką ir spartinti jų sėkmingą augimą. Privatūs investuotojai bus investicijų iniciatoriai, galintys nuolat teikti koinvesticinio fondo valdytojiui pasiūlymus dėl bendrojo investavimo į perspektyvias įmones. Priemonė taip pat prisidės prie alternatyvios rinkos (angl. <i>First North</i>) plėtros ir taip sudarys sąlygas įmonėms pasirengti išeiti į reguliuojamąją vertybinių popierių rinką	2016 metų IV ketvirtis	Įgyvendinta. Patvirtintos priemonių valstybės pagalbos schemos. Priemonės valdys UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ („Invega“), šioms priemonėms įgyvendinti įsteigta patronuojančioji įmonė – UAB „Kofinansavimas“. Šiuo metu vyksta kandidatų į UAB „Kofinansavimas“ valdybos narius atranka	Lietuvos Respublikos ūkio ministerija
Tikslas	Įgyvendinamos ir planuojamos įgyvendinti priemonės		Poveikis siekiamam tikslui / rezultatas	Įgyvendinimo terminas	Įgyvendinimo eiga 2017 m. kovo 1 d.	Atsakinga institucija
		10.6.2. „Plėtros fondas I, finansuojamas iš Europos regioninės plėtros fondo“ ir „Plėtros fondas II, finansuojamas iš Europos regioninės plėtros fondo“	Pagal šias naujas rizikos kapitalo priemones įsteigti fondų valdytojai investuos į MVĮ akcinį kapitalą arba iš dalies akcinį kapitalą, įmonėms esant plėtros stadijos	2017 metų I ketvirtis	Įgyvendinta. Patvirtintos priemonių valstybės pagalbos schemos. 2017 m. sausio 25 d. paskelbtas kvietimas atrinkti fondų valdytojus. Kvietimas galioja iki 2017 m. kovo 22 d.	Lietuvos Respublikos ūkio ministerija
		10.6.3. „Bendrai su verslo	Pagal šią priemonę įsteigto fondo	2017 metų	Įgyvendinta.	Lietuvos

		angelais finansuojantis fondas, finansuojamas iš Europos regioninės plėtros fondo“	valdytojas kartu su privačiais investuotojais investuos į MVĮ akcinį kapitalą arba iš dalies akcinį kapitalą	I ketvirtis	2017 m. sausio 25 d. paskelbtas kvietimas atrinkti fondo valdytoją. Kvietimas galioja iki 2017 m. kovo 22 d.	Respublikos ūkio ministerija
		10.6.4. „Ankstyvosios stadijos ir plėtros fondas“	Pagal šią priemonę įsteigto fondo valdytojas investuos į ankstyvosios vystymosi stadijos įmones ir sieks sumažinti atotrūkį tarp mokslo ir verslo. Didžioji dalis investicijų per šią priemonę bus skiriamos įmonėms, veikiančioms sumaniosios specializacijos kryptių srityse	2017 metų I ketvirtis	Igyvendinta. Atrinktas šio rizikos kapitalo fondo valdytojas UAB „Robos Capital“, kuris šiuo metu siekia pritraukti į fondą privačių lėšų	Lietuvos Respublikos ūkio ministerija
		10.6.5. „Ankstyvosios stadijos ir plėtros fondas I, finansuojamas iš Europos regioninės plėtros fondo“	Pagal šią priemonę įsteigto fondo valdytojas investuos į MVĮ akcinį kapitalą ar iš dalies akcinį kapitalą, įmonėms esant pradinio augimo stadijos. Priemonė skatins mokslo ir studijų institucijose kuriamų idėjų perdavimą verslui (komercinimą)	2016 metų III ketvirtis	Igyvendinta. 2017 m. sausio 25 d. paskelbtas kvietimas atrinkti fondo valdytoją. Kvietimas galioja iki 2017 m. kovo 22 d.	Lietuvos Respublikos ūkio ministerija
	10.7.	Toliau įgyvendinti Veiksmų programos jungtinę priemonę „Intelektas. Bendri mokslo-verslo projektai“ – pradėti įgyvendinti Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos administruojamą priemonę „Bendri mokslo-verslo projektai“	Sustiprintas mokslo ir studijų institucijų ir verslo bendradarbiavimas vykdant bendrus MTEP projektus	2016 metų IV ketvirtis	Igyvendinta. Pasibaigus 1-ajam priemonės kvietimui, bendru Lietuvos Respublikos ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. vasario 13 d. įsakyму Nr. 4-92/V-74 „Dėl finansavimo skyrimo projektams, pateiktiems pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 1 prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės	Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija, Lietuvos Respublikos ūkio ministerija
Tikslas		Igyvendinamos ir planuojamos įgyvendinti priemonės	Poveikis siekiamam tikslui / rezultatas	Igyvendinimo terminas	Igyvendinimo eiga 2017 m. kovo 1 d.	Atsakinga institucija
					plėtros ir inovacijų skatinimas“ įgyvendinimo priemonę Nr. J05-LVPA-K „Intelektas. Bendri mokslo-verslo projektai“ finansavimas skirtas 98 projektams. Bendra finansavimo suma – 38,71 mln. eurų. Pradėtas rengti 2-ojo priemonės kvietimo projektų finansavimo sąlygų aprašas	
	10.8.	Pradėti įgyvendinti	Paremtos mokslininkų ir kitų tyrėjų bei	2016 metų	Vėluojama įgyvendinti.	Lietuvos

		Veiksmų programos priemonę „MTEP rezultatų komercinimo ir tarptautiškumo skatinimas“	studentų, dirbančių ir (arba) studijuojančių mokslo ir studijų institucijose, idėjos kurti ir įveikinti komercines atsiskyrusias (naujas) įmones (angl. <i>spin-off</i>). Paremti į rinką orientuoti mokslo ir verslo projektai įgyvendinami per tarpvalstybinį tinklą	IV ketvirtis	2016 metais patvirtinti šios veiklos projektų atrankos kriterijai; parengtas projektų finansavimo sąlygų aprašas. Šį aprašą planuojama patvirtinti 2017 m. I ketvirtį, o II ketvirtį skelbti 1-ąjį kvietimą teikti paraiškas	Respublikos švietimo ir mokslo ministerija
	10.9.	Pradėti įgyvendinti Veiksmų programos priemonės „Kompetencijos centrų plėtra“ ir „Kompetencijos centrų ir inovacijų ir technologijų perdavimo centrų veiklos skatinimas“	Sustiprintos išskirtinės tam tikrų MTEP sričių mokslo ir studijų institucijų kompetencijos – tyrėjai ir studentai aprūpinami įranga ir priemonėmis eksperimentinei plėtrai vykdyti. Mokslo ir studijų institucijose sukuriama ir sustiprinama žinių ir technologijų perdavimo padaliniai, tobulinamos mokslo vadybininkų kompetencijos	2016 metų IV ketvirtis	Vėluojama įgyvendinti. Įgyvendinant priemonę „Kompetencijos centrų plėtra“: 1. Parengtas ir su įgyvendinančiąja institucija (viešąja įstaiga Centrine projektų valdymo agentūra) suderintas projektų finansavimo sąlygų aprašo projektas. 2. Keičiami šios veiklos projektų atrankos kriterijai, siekiant nustatyti, kad projekto pareiškėjas (mokslo ir studijų institucija) projektui įgyvendinti turės skirti ne mažiau kaip 50 procentų nuosavų lėšų. Įgyvendinant priemonę „Kompetencijos centrų ir inovacijų ir technologijų perdavimo centrų veiklos skatinimas“: 1. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. vasario 22 d. įsakymu Nr. V-97 „Dėl 2014–2020 metų	Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija
Tikslas		Įgyvendinamos ir planuojamos įgyvendinti priemonės	Poveikis siekiamam tikslui / rezultatas	Įgyvendinimo terminas	Įgyvendinimo eiga 2017 m. kovo 1 d.	Atsakinga institucija
					Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 1 prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“ 01.2.2-CPVA-K-703 priemonės „Kompetencijos centrų ir inovacijų ir technologijų perdavimo centrų veiklos skatinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 1 patvirtinimo“ patvirtintas šios priemonės veiklos	

					„Inovacijų ir technologijų perdavimo centrų veiklos skatinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas. Kvietimą teikti paraiškas planuojama skelbti 2017 metų I ketvirtį. 2. Šios priemonės veiklos „Kompetencijos centrų veiklos skatinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas derinamas su Lietuvos Respublikos finansų ministerija	
	10.10.	Įgyvendinti Veiksmų programos priemonę „Rizikos kapitalas MTEP veikloms“	Pritrauktos privačios investicijos MTEP veikloms vykdyti ir jų rezultatams komercinti, sustiprintas mokslo ir verslo bendradarbiavimas	2017 metų III ketvirtis	Įgyvendinama. Šiuo metu Lietuvos Respublikos finansų ministerija atlieka priemonės „Rizikos kapitalas MTEPI veikloms“ <i>ex ante</i> vertinimą dėl rizikos kapitalo priemonės tikslingumo. Vertinimo išvadas numatoma pateikti 2017 metų III ketvirtį	Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija